Komló Város Gazdaságfejlesztési Programja 2021-2027

2021. május 25.

Tartalom

1. Helyzetelemzés ... 3

Külső környezet elemzése (társadalmi és gazdasági háttér) ... 3

1.1 A város társadalmi és gazdasági helyzetértékelése ... 4

1.1.1 Társadalom ... 4

1.1.2 Gazdaság ... 8

1.1.3 Komló és térségének közlekedés-földrajzi helyzete ... 17

1.1.4 A település közműellátottsága ... 18

1.1.5 Az önkormányzat gazdasági helyzete ... 20

1.2 A település jövőképe a gazdasági környezetére vonatkozóan ... 21

1.3 A város gazdasági jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan ... 22

1.4 A településfejlesztési elvek rögzítése ... 22

1.4.1 Minden társadalmi csoport esélyegyenlőségének biztosítása ... 22

1.4.2 Hosszú távú fenntartható növekedés biztosítása a társadalmi, gazdasági és ökológiai szempontokon alapuló egyensúlyra törekedve ... 23

2. GAZDASÁGI CÉLOK ... 23

2.1 A település átfogó fejlesztését szolgáló gazdasági célok meghatározása ... 23

2.1.1 Gazdasági versenyképesség növelése ... 23

2.1.2 Társadalmi kohézió és a helyi identitás megerősítése, népesség megtartása ... 25

2.1.3 Helyi természeti és épített örökség megőrzése és fenntartható fejlődésének elősegítése ... 26

2.2 Gazdasági részcélok és a beavatkozások területei egységeinek meghatározása ... 28

2.2.1 A gazdasági jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata ... 28

2.2.2 A gazdaságfejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre ... 29

3. A megvalósítás eszközei ... 31

3.1 Finanszírozási lehetőségek ... 31

3.2 A célok elérését szolgáló konkrét intézkedések ... 33

1. Helyzetelemzés

Külső környezet elemzése (társadalmi és gazdasági háttér)

Dél-Dunántúl

A dél-dunántúli régió országunk hét tervezési-statisztikai régiója közül **méretben a harmadik legnagyobb** (14 169 km^2), **lakosainak számában az utolsó** (879 596 fő - 2019). A népsűrűség országos viszonylatban a Dél-Dunántúlon a legalacsonyabb, 2019-ben mindössze 62 fő / km2, ami jelentősen elmarad az országos (105 fő/km2 - 2019) átlagtól.

A régió településszerkezetét meghatározza a **községek magas száma,** országos szinten - a Nyugat-Dunántúl után - itt található a legtöbb aprófalu, mely nagy hatással van a régió és járásainak társadalmi és kulturális szerkezetére.

Az országot érintő általános népességcsökkenés a dunántúli régiók esetében lelassult, és a Dél-Dunántúlt leszámítva növekvő irányba fordult. A régió népessége az 1990-es évektől kezdődően folyamatos ütemben csökken, 2020-ra már több mint 120 000 fővel kevesebbet számol. A régióban évek óta **komoly problémát jelent a fiatalok elvándorlása,** ami a csökkenő születésszámmal együtt hozzájárul a népességfogyáshoz. A népességszerkezet meghatározó tényezője az **elöregedés.**

Komlói járás

A komlói járás **Baranya megye negyedik legnépesebb járása** (35 869 fő - 2018), a pécsi, a siklósi és a mohácsi járást követően. Területét tekintve a hetedik helyet foglalja el (292,48 km2), népsűrűsége szerint a második (122,64 fő/km2 - 2018) a pécsi járást követően.

A komlói járásban működő vállalkozások számából és tevékenységi összetételéből megállapítható, hogy nincs kifejezett húzó ágazat, több szektor is jelentős vállalkozási bázissal bír. A nemzetgazdasági ágazatok közül **az erdőgazdálkodással, az iparral, a turizmussal és a szolgáltatásokkal foglalkozó cégek száma a legmagasabb,** arányuk ágazatonként 15-20% közé esik.

1.1 A város társadalmi és gazdasági helyzetértékelése

Komló

Komló észak-baranyai város, a Komlói járás központja, **a Dél-Dunántúl ötödik legnépesebb települése.** Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció szerint Komló **az ország egyik gazdasági fejlesztési tengelyében fekszik, egyben ipari válságterületként jellemezhető.** A város az ország külső városgyűrűjéhez tartozó pécsi agglomeráció térségében helyezkedik el. A komlói járáshoz **20 település** tartozik, érdemi vonzást azonban csak korlátozottan fejt ki rájuk.

A város és térsége **közlekedési szempontból hátrányos helyzetben van,** főút nem érinti a települést. A legközelebbi autópálya - az M6-os - távolsága miatt számottevően nem segít a város elérhetőségén. A problémán az M9-es autópálya, és a hozzá tartozó csatlakozás megépülése változtathat, de ennek aktualitása jelenleg kérdéses. A szénbánya kiszolgálására létesített vasútvonal jelentősége személy- és áruszállítás tekintetében egyaránt korlátozott. A tömegközlekedés elsődleges eszköze a távolsági busz. A vasúti teherszállítás kapacitásait az andezitbánya részben feltölti, de ez csupán a teljes kapacitás töredékét jelenti. Célok között szerepel az andezit bánya belvárosi vasúti rakodójának áttelepítése és ezzel párhuzamosan a vasút mentes belváros kialakítása.

1.1.1 Társadalom

Komló **lélekszáma** a legfrissebb adatok szerint **24 359 fő** (2020.01.01.) ezzel a Dél-Dunántúl ötödik, Baranya megye második legnagyobb népességgel rendelkező települése. Népsűrűsége 502,43 fő/km2, ezzel jelentősen meghaladva a járás és a megye értékeit.

Időszak	***0-18 évesek száma (fő)***	***19-62 évesek száma (fő)***	***62 év felettiek száma (fő)***
2017.	3786	15705	5773
2018.	3897	15014	5799
2019.	3819	14693	6046
2020.	3750	14393	4637

A lakosság számbeli csökkenésének oka az alacsony gyermekvállalás és a korábbi évek elvándorlási hullámai. Az élve születések száma 2000 óta ingadozó, de összességében csökkenő tendenciát mutat, 2018-ban 154 fő volt. A halálozások száma szintén ingadozik, ám az adatokban növekvő trend figyelhető meg (2018-ban 385 fő). A halálozások száma évről évre meghaladja a születések számát, így a természetes fogyás Komlón is jelen van.

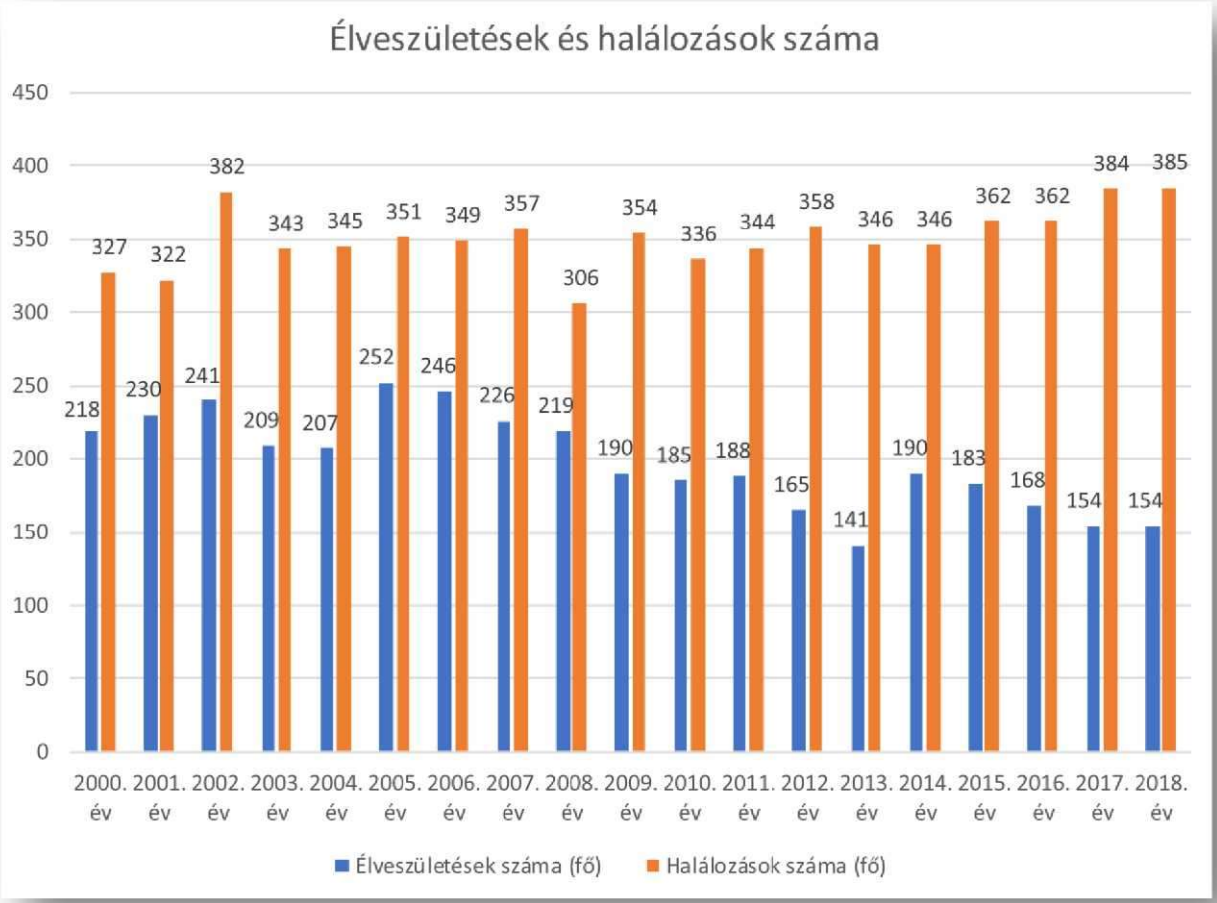

Az állandó odavándorlások és elvándorlások adatait összehasonlítva kirajzolódik, hogy a 2000 és 2013-as évek között az elvándorlás volt a jellemzőbb. 2013 után ez az irány megfordult, az odavándorlók száma felülmúlja az elvándorlók számát (2018-ban: 677 fő állandó odavándorló, 612 állandó elvándorló). **A pozitív belső vándorlási egyenleg kis mértékben ugyan, de növeli az állandó lakosok számát.** Az átmeneti elvándorlók visszatérését nehezíti, hogy visszatértükkor nehezen találnak fizetőképes állást a városban.

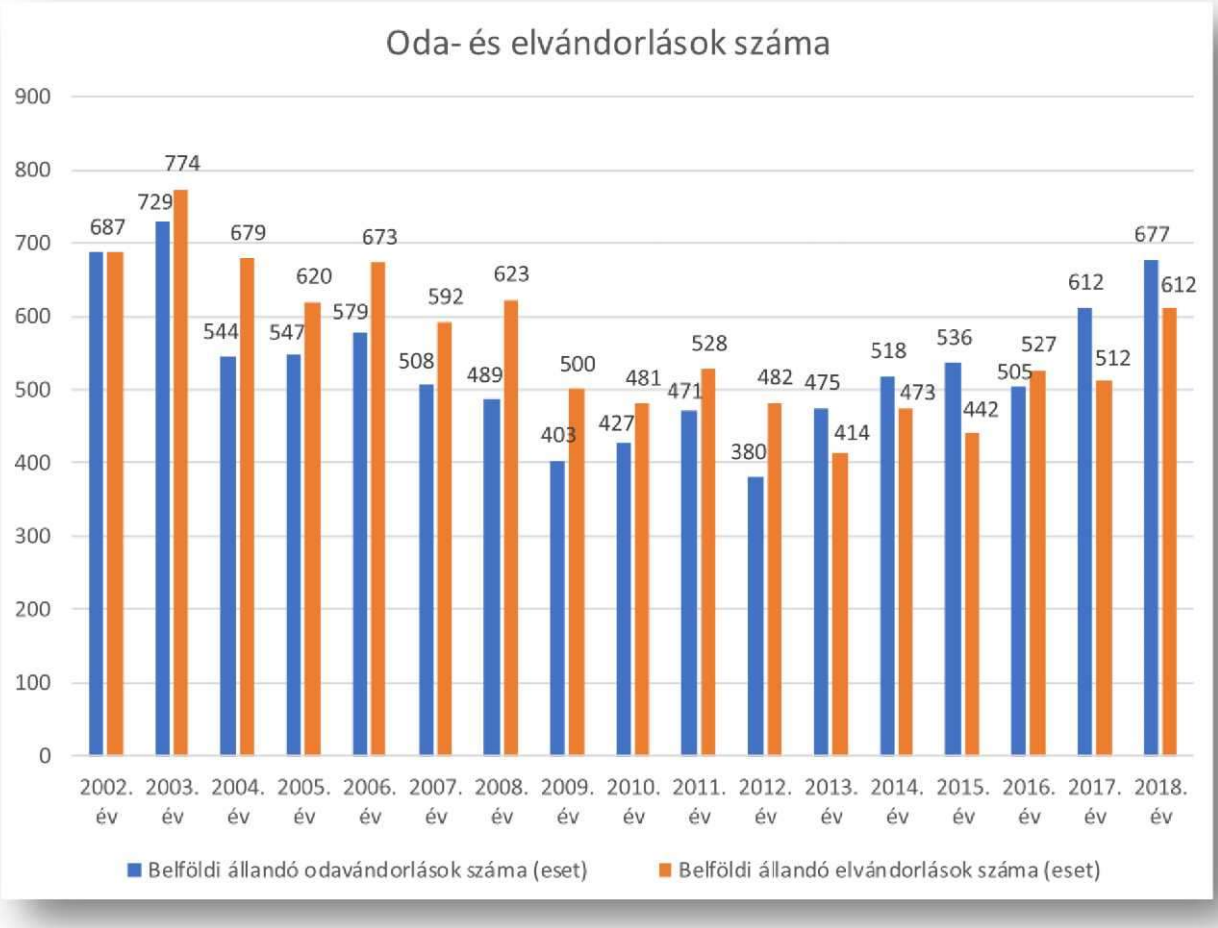

A 2011-es népszámlálás adatait megvizsgálva megállapítható, hogy az országos, regionális és megyei trendhez hasonlóan Komló lakosságára is az elöregedés jellemző. **2018-ban az állandó lakosság közel egyharmadát alkották a 60 év felettiek.** Az öregedési index Komló esetében kifejezetten magas. 2018-ban a lakónépesség 65 év feletti tagjainak száma 5 251 fő, a 14 év alattiak száma 2 750 fő volt. Száz gyermekre tehát ~190 időskorú jutott, ami magasabb a régiós (147,3) értéknél.

A népességcsökkenés visszaszorítására vannak kezdeményezések, (pl. lakásvásárlási és telekvásárlási támogatás).

A népszámlálási adatokban **Komló iskolai végzettségi mutatói kedvezőbbek voltak a járási települések adatainál,** azonban elmaradtak a megyei és országos értékektől. A 2016-os Mikrocenzus adatai alapján a legfeljebb általános iskola 8. osztályát végzett lakosság aránya a Komlói járásban (27,41%) magasabb az országos (20,27%), a regionális (23,23%) és a megyei (21,94%) átlagoknál egyaránt.

Komló az egyes demográfiai csoportok számára eltérő értékekkel és lehetőségekkel rendelkezik. A betelepülő fiatal családok számára befogadó a környezet, több programlehetőséggel találkoznak. A szülők számára a megfelelő munkahely megtalálása jelenti a legfőbb kihívást.

A Komlón kialakult társadalmi rétegződés részben a bányász múltra is visszavezethető. A bányák megnyitása előtt Komló népességszáma csupán töredéke volt az iparosítást követő időszakának. A szocializmus alatt a bányanyitásoknak köszönhetően 10 év alatt (1950 és 1960 között) négyszeresére nőtt a népességszám.

Az intézményi, szolgáltatás- és humánellátottságban számottevő változás az elmúlt öt évben nem következett be. **Komló intézményi hálózata 40 000 - 50 000 főre épült ki, így a kapacitások felhasználásának ésszerűsítése aktuális kérdés.** Az egyes intézmények kihasználtsága azonban változó, van, ahol inkább fejlesztésre lenne szükség.

A **tartós és átmeneti bentlakásos intézmények** működő férőhelyeinek maximális száma 2015 és 2018 között állandó volt (316 fő), a gondozottak száma növekedést mutat, 2018-ban már csak kettővel volt több férőhely, mint gondozott, ami **kapacitásproblémák**hoz vezethet, tekintve, hogy a rászorulók száma a háttérinterjúkon elhangzottak és a fellelhető statisztikai adatok alapján is növekvő tendenciát mutat.

Az idősek esetében már 2018-ban is tetten érhető volt az ellátás akadozása, a nappali ellátásban engedélyezett férőhelyek száma 40 fő, míg a nappali ellátásban részesülők száma elérte az 50 főt. Hasonló adat fedezhető fel az időskorúak otthonaiban működő férőhelyek és ellátottak számában, 2018-ban már 100%-os kihasználtság mellett (272 férőhely és ellátott) működtek.

A bölcsődei ellátás 2018-ban teljes kihasználtság mellett működött (68 fő). Az **óvodák** ezzel szemben férőhelyeiket évek óta nem tudják feltölteni, ennek oka a korábban már említett népességfogyás. Az **iskolák** a korábban megállapított demográfiai adatokkal egybevágóan csökkenő létszámmal működnek, növekszik a tanulási nehézséggel rendelkező és a hátrányos helyzetű diákok száma. Az **oktatás feltételrendszere megfelelő,** az intézmények infrastrukturális és szakmai fejlesztése az elmúlt években elnyert pályázati forrásoknak köszönhetően megtörtént.

1.1.2 Gazdaság

A város szerkezete az 1950 és 1985 közötti erőltetett bányafejlesztés eredménye. A Kaszánya-patak keletnyugati fő völgyében helyezkedik el a volt bányaüzemi területből alakult iparterület és a városközpont, melyeket a szomszédos dombtetőkre települt lakótelepek és családi házas övezetek vesznek körül. Ugyancsak a fő völgyben épült ki - alapvetően a bánya kiszolgálására - a vasút.

Komló gazdaságára a mai napig rányomja bélyegét bányaváros múltja. A bányák bezárása során felszabadult nagy mennyiségű munkaerőt a helyi vállalkozások nem tudták foglalkoztatni. Új vállalkozások betelepítése csak korlátozott hatékonyság mellett történt, ennek infrastrukturális és humántőkében rejlő okai is vannak.

A felszabadult munkaerő képzettségi színvonala alacsony, ugyanakkor egyszerre van jelen munkanélküliség és munkaerőhiány. Komló város közmunkaprogramja részben felszívta az említett munkaerőt, 2016-ban 1193 fő vett részt a közfoglalkoztatási programban, ez a szám azonban 2021-re 250 főre csökkent. A városban működő középvállalkozások kevés embert tudnak foglalkoztatni, sok esetben magasabb képzettségi szintű dolgozókra lenne szükségük.

Az álláskeresők számának alakulása Komlón és a Komlói járásban	**2020. október**	**2020. november**	**2020. december**
Komló város	974	905	994
Komlói járás	1394	1301	1404

A régiós és a megyét érintő foglalkoztatási trendek Komló esetében is helytállóak. A Dél-Dunántúlon és Baranya megyében a foglalkoztatottak száma 2014 óta az elmúlt negyedévben volt a legalacsonyabb.

A **munkanélküliség** továbbra is az egyik legfontosabb probléma a város gazdasági életében. A regisztrált álláskeresők között az alacsony képzettségi szinttel rendelkezők csoportja a legnagyobb, 2018-ban az általános iskolai végzettséggel rendelkező álláskeresők száma 218 fő volt. A fizikai foglalkozású nyilvántartott álláskeresők száma 558 fő, a szellemi foglalkozású nyilvántartott álláskeresők száma pedig 93 fő volt.

A nyilvántartott álláskeresők száma 2018 óta növekedett, a 2020. februári adatok szerint 907 fő, melyből 15,43% (140 fő) tartósan munkanélküli. A munkakorú népességhez viszonyítva ez 6,20%-os arányt jelent, ami minimálisan ugyan, de a megyei átlag (6,55%) alatt van. A problémára igazi megoldást a városba települő új vállalkozások jelentenék, ehhez azonban hiányzik a megfelelő közúti elérhetőség. Az infrastrukturális nehézségek az M9-es autópálya és a hozzá tartozó csatlakozás elkészültével részben elhárulnak, azonban a projekt lassú, bizonytalan megvalósulása alternatív megoldások feltérképezését sürgeti.

A **közúti korlátozottság** mellett Komló esetében az **ipari használatra alkalmas épületek , telkek alacsony száma** további gátakat szab a gazdasági fejlődés elé. A betelepülő vállalkozások ösztönzésére jelenleg is működnek kezdeményezések (területvásárlási kedvezmény, bérleti díj-kedvezmény, munkahely-teremtési támogatás).

A regisztrált vállalkozások száma Komlón 2018-ban 2271 db volt, melynek 78,6% -a 1-9 főt foglalkoztató cég (1785 db). A **nemzetgazdasági ágak szerinti megoszlást** az alábbi diagram hivatott bemutatni. Az adatokból kiolvasható, hogy míg a mezőgazdasági tevékenységek minden tekintetben alulreprezentáltak Komlón, addig az építőipari, kereskedelmi és adminisztratív szolgáltatásokat kínáló cégek száma magasabb a járási, megyei, régiós és országos átlagoknál egyaránt.

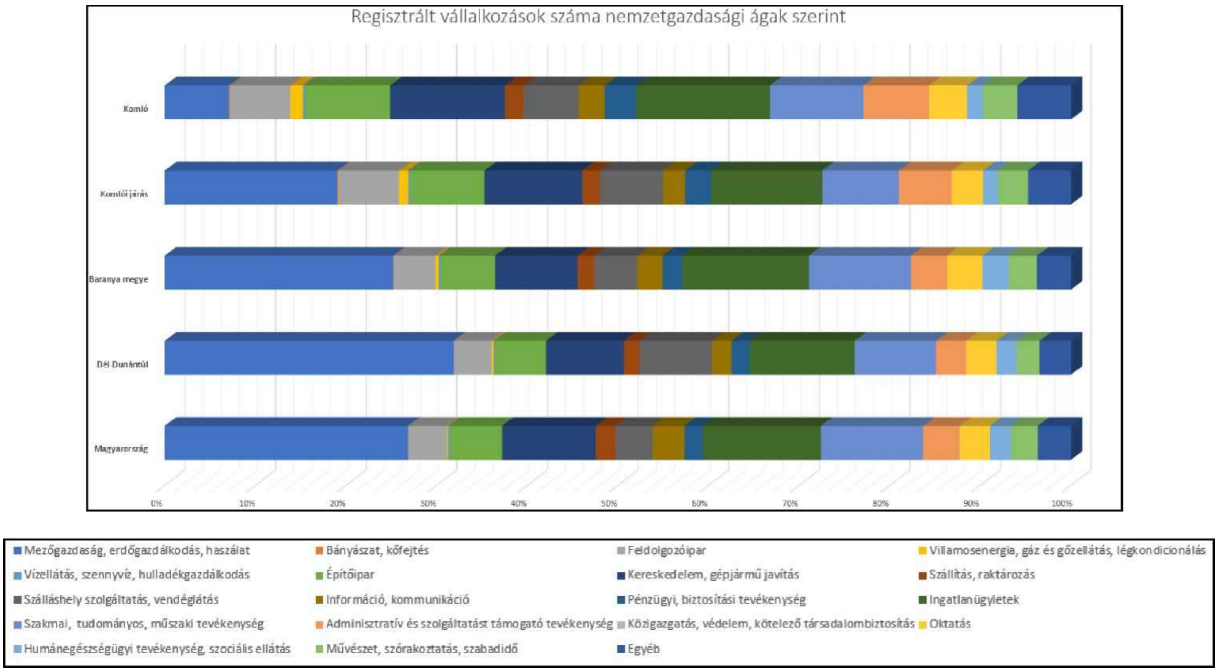

Komlón **jelenleg a pénzügyi és biztosítási szektorban működő vállalkozások száma a legmagasabb,** ezt követi a kereskedelmi és az ingatlanos cégek száma. A város legnagyobb

bevételi forrása, a helyi iparűzési adó mértéke 2016 - 2019-ig bezárólag 26,57%-kal nőtt, míg az egyéb adónemek számottevő változást nem mutattak.

Gazdasági szervezetek demográfiája
A működő vállalkozók és vállalkozások száma Komlón 2020-ban 1.451 db. A megszűnt egyéni vállalkozók száma 44 db, a megszűnt vállalkozások száma 13 db volt a vizsgált évben. A vállalkozások száma összességében az előző évhez képest 39-el csökkent.

A működő vállalkozások vállalkozási forma szerinti megoszlását vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a legnagyobb számban vállalkozások működnek a településen (783 db). Az egyéni vállalkozók száma 739 fő. A leggyakoribb vállalkozási forma a korlátolt felelősségű társaság, melyből 549 működik Komlón a vizsgált évben. A második leggyakoribb vállalkozási forma a betéti társaság 158 egységgel a vizsgált évben. A településen működik ezen kívül 52 db részvénytársaság, 24 közkereseti társaság, illetve 7 szövetkezet.
Összességében megállapítható, hogy a regisztrált vállalkozások száma az előző évhez képest kismértékű csökkenést mutat.

Ágazatok részletes elemzése
A 2020-as évben Komlón összesen 783 vállalkozás működik.
A mezőgazdaság nemzetgazdasági ágban Komlón mindössze 15 vállalkozás működött a 2020-as évben, ami a működő vállalkozásoknak még a 2%-át sem teszi ki. Az értékeket megnézve ugyanakkor megállapíthatjuk, hogy nem volt jelentős a mezőgazdaság nemzetgazdasági ágban tevékenykedő vállalkozások száma a településen, ami a domborzati viszonyok mellett a település ipari és bányászati tradícióinak is köszönhető.
Az ipar nemzetgazdasági ágban Komlón 271 vállalkozás működött, ami az összes vállalkozás közül 34,6 %-os részesedést biztosít.
A vállalkozások döntő többsége az építőipar és a feldolgozóipar területén működött a vizsgált évben. Emellett 1 vállalkozás működik a bányászat, kőfejtés nemzetgazdasági ágban, 50 a villamosenergia-, gáz, gőzellátás, légkondicionálás, 5 pedig a vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmentesítés nemzetgazdasági ágban.
A kereskedelem, gépjárműjavítás nemzetgazdasági ágban Komlón 222 vállalkozás működik, ami a működő vállalkozások 28,3%-át teszi ki. A szállítás, raktározás területén 21 vállalkozás tevékenykedett a vizsgált évben. A szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás területén Komló városában 26 vállalkozás működött.
Az üzleti és tudományos szolgáltatások területén tevékenykedik a Komló városban működő vállalkozások 24,26%-a, szám szerint 190.
A humán és egyéb szolgáltatások területén Komlón a működő vállalkozások 10,85%-a tevékenykedett 2020-ban, szám szerint 85. Ezen belül a legtöbb vállalkozás, 27 az egyéb szolgáltatás nemzetgazdasági ágban működik, ezt követi a humán-egészségügyi, szociális ellátás 23 vállalkozással, az oktatás nemzetgazdasági ágban pedig 19 vállalkozás működik. A művészet, szórakoztatás, szabadidő nemzetgazdasági ágban 16 vállalkozás folytat tevékenységet Komlón.

Mezőgazdaság
A mezőgazdaság jelentősége Komló város gazdaságában nem számottevő, az elmúlt években mindössze 1% körül mozgott a mezőgazdasági vállalkozások aránya. Ez az alacsony érték több

okra is visszavezethető. Egyrészt a város és környezetének domborzati viszonyai nem kedveznek a mezőgazdaság számára, másrészt pedig Komló alapvetően városias jellegű település, jelentős bányászati és ipari hagyományokkal.

Ipar és építőipar

Az ipar és az építőipar Komló városában jelentős hagyományokkal rendelkezik, ennek megfelelően az ágazat napjainkban is nagy jelentőséggel bír a város gazdaságában. Az elmúlt években a településen működő vállalkozásnak megközelítőleg a 34%-a tevékenykedett az iparban illetve az építőiparban.

Turizmus

Komlón a 2020-as évben 25 db kereskedelmi szálláshely várta az ide látogatókat, A szálláshelyek közül 2 szálloda (ezek közül az egyik wellness szálloda), 14 üdülőház és 9 magánszállás található a városban.

A vendégéjszakák számának (2014-2019) vizsgálatakor megállapítható a folyamatos növekedés. Az adóköteles vendégéjszakák száma 2019. évre 35.891 db, az adómentes vendégéjszakák száma 9.306 db.

Komló városában számos olyan turisztikai attrakció található, amelyek fejlesztésével a jövőben jelentősen növekedhet a településen eltöltött vendégéjszakák száma. A bányászati múlt számos olyan létesítményt hagyott hátra, melyek turisztikailag hasznosíthatóak, valamint a szép természeti környezet is jelentős turisztikai potenciálokat rejt magában ezek hasznosítása további lehetőséget tartogat a sportturizmus terén is. Ezen kívül az elmúlt évtizedek építészeti emlékei, mint például egyes ipartörténeti emlékek, vagy az ún. „Légó pincék" is magukban rejtik a turisztikai hasznosítás lehetőségeit.

Külön kiemelendő Komló - Sikonda városrész szerepe, ahol a település egyetlen wellness szállodája működik, jelentősen hozzájárulva a településen eltöltött vendégéjszakák számához. A hotel megléte és működése jól mutatja, hogy a rekreáció területén számos lehetőség állhat Komló előtt a jövőben.

Kereskedelem

Komlón a kiskereskedelmi üzletek száma közel állandó számokat mutat. Ennek értékét nagyban befolyásolja a nagyobb üzletláncok egységeinek megjelenése. Többségben egyéni vállalkozásként működnek az üzletek, főként kisebb boltok, illetve nagy üzletláncok kisebb tagjai találhatóak meg a városban. A szolgáltatások nagy részének kínálatát magánvállalkozások biztosítják. A közüzemi, kommunikációs, pénzügyi, postai, közlekedési alapszolgáltatások biztosítottak. A hazai és nemzetközi üzletláncok, bevásárlóközpontok megjelenésével és térhódításával egyre kevesebb kisbolt nyílik, ami elsősorban az egyéni vállalkozás keretében működő egységek számának csökkenésében mutatkozik meg.

Vendéglátás

A 2020-as évben Komló városában összesen 87 db vendéglátóhely működött, ami az előző évek értékéhez képest szinte el sem tér. A vendéglátóhelyek közül az italüzletek és zenés szórakozóhelyek száma (9 db), az éttermek és büfék száma (41 db). Közétkeztetést végző

vendéglátóhelyek száma (14). A vizsgált 2020-as évben még 6 cukrászda működik Komló városában, gyarapítva a vendéglátóhelyek számát.

Önkormányzat bevételei

Az önkormányzat bevételeiben az önkormányzatok költségvetési támogatásai jelennek meg a legnagyobb arányban, ám ezt követően az önkormányzat sajátos bevételei jelennek meg, amelyet alapvetően az adóbevételek határoznak meg.

Komló adóbevételeiben az iparűzési adó dominál, ezt az építményadó, majd a magánszemélyek kommunális adója követi.

Az önkormányzat gazdasági helyzete

Forrás: „Közmeghallgatás" 2021.

Adóbevételek tervezett alakulása 2021-ben:

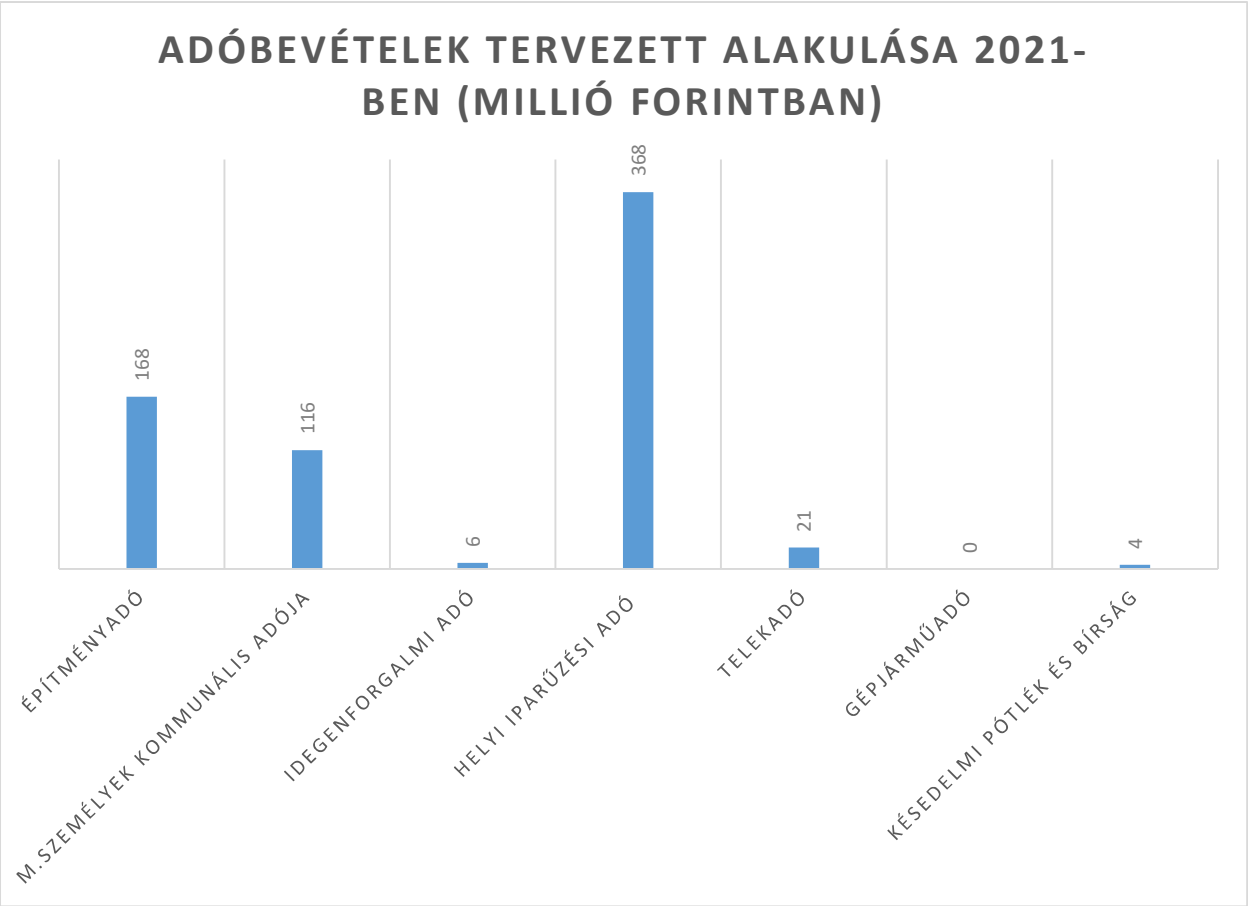

Az adóbevételek alakulása 2005-2020.

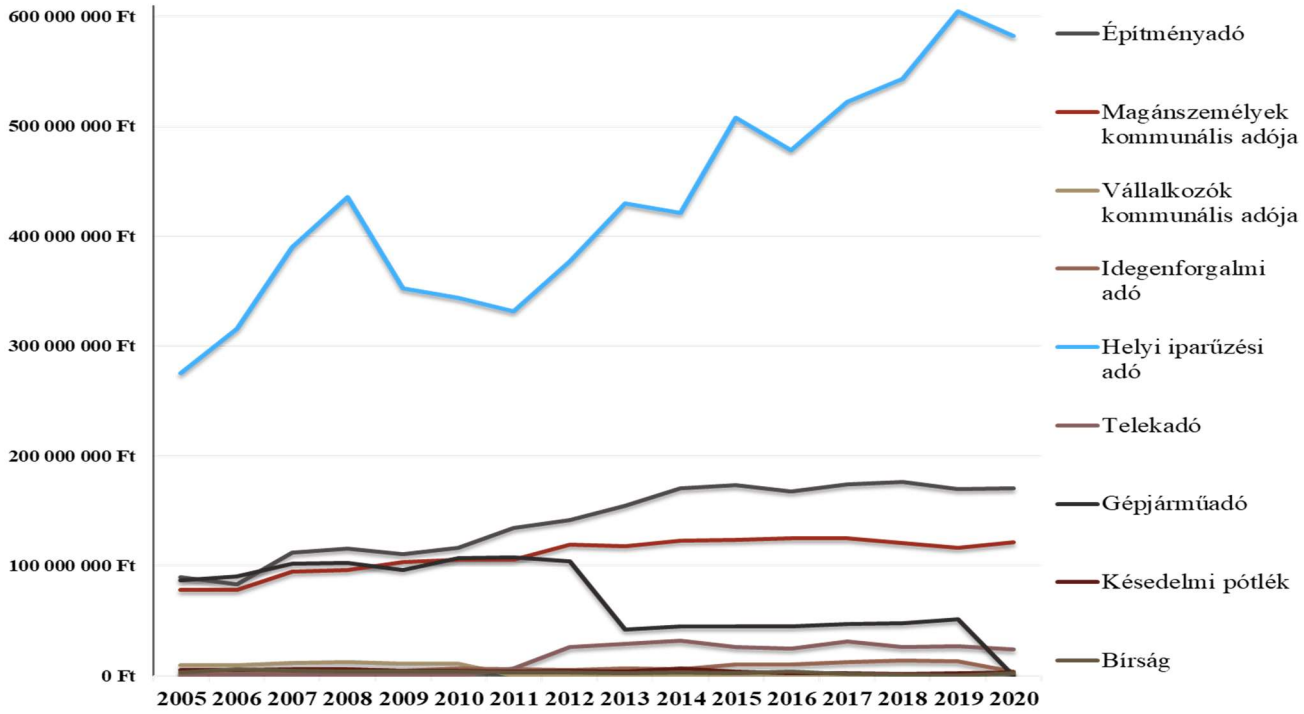

Össz-adó bevétel alakulása 2005-2020-ig:

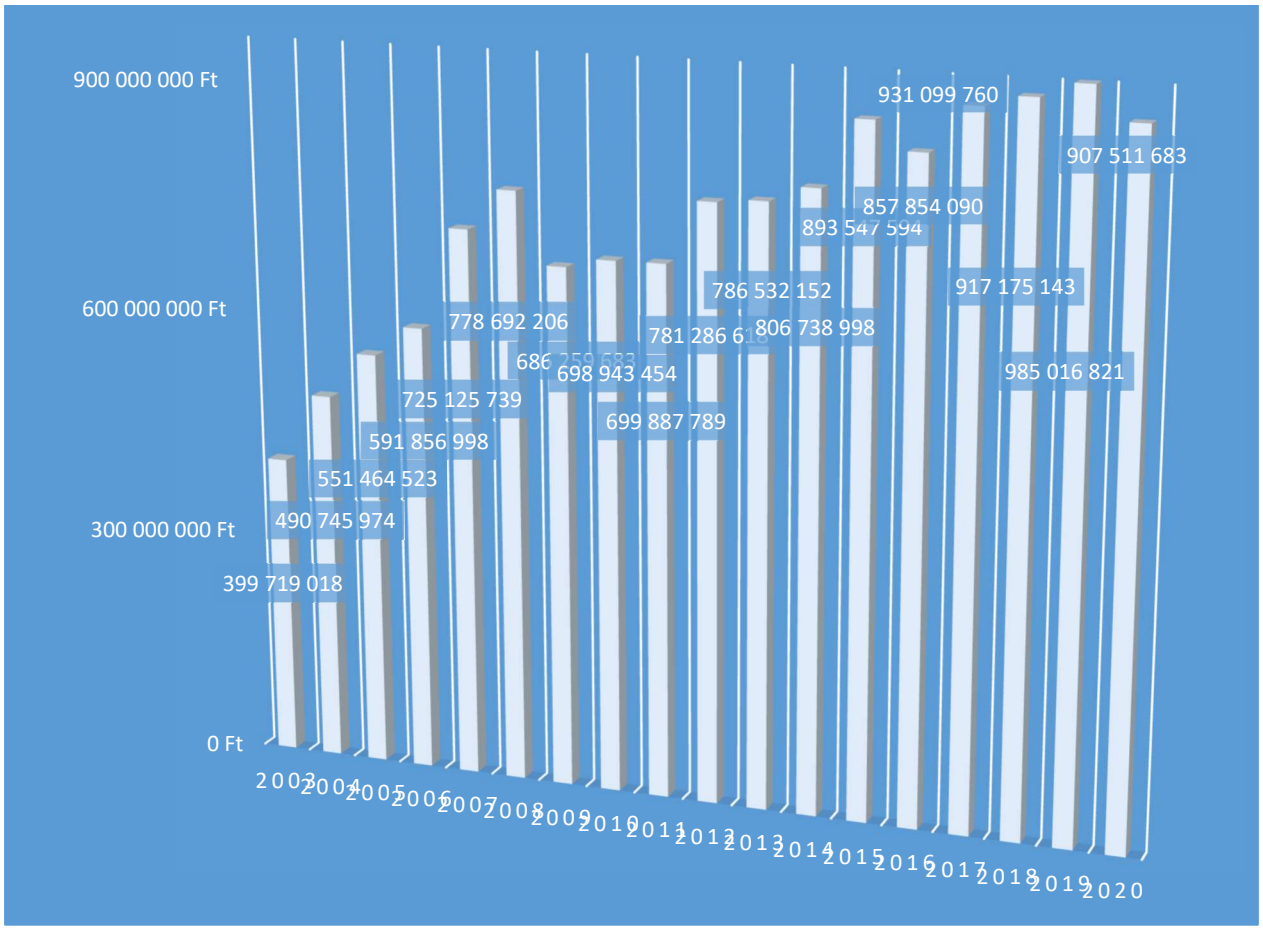

Komló Város Önkormányzat 2020. évi költségvetési bevételei százalékban kifejezve, valamint összegszerűen:

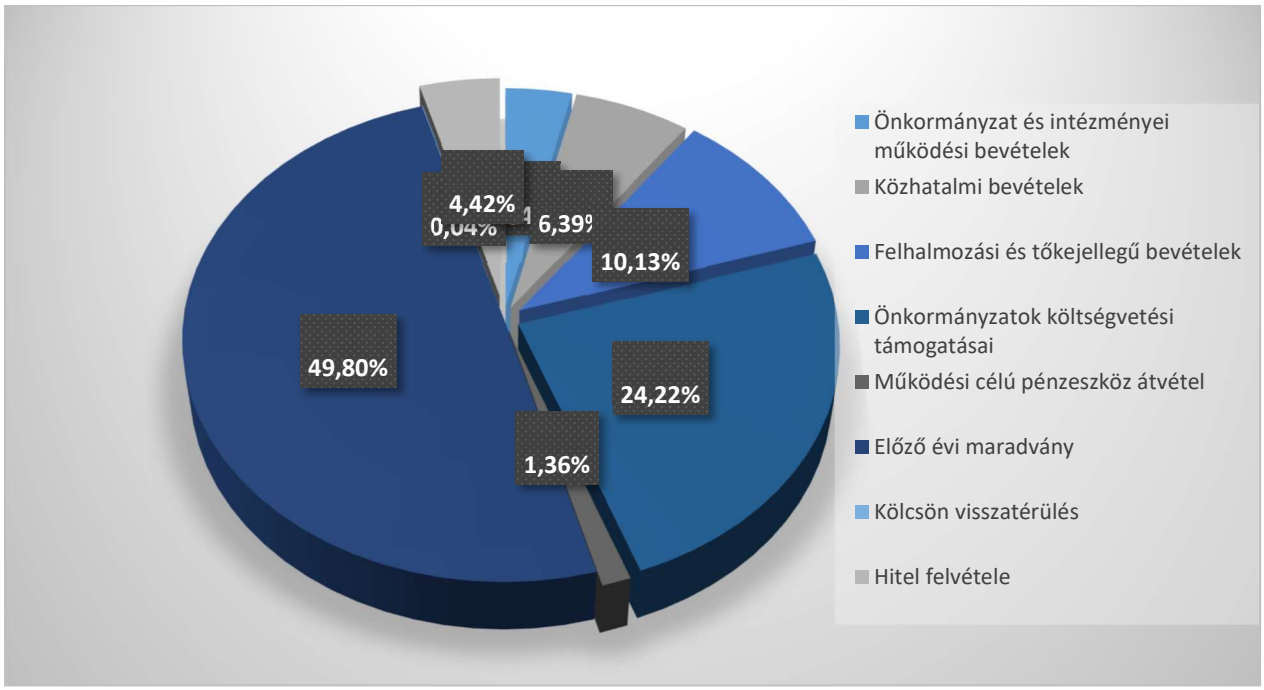

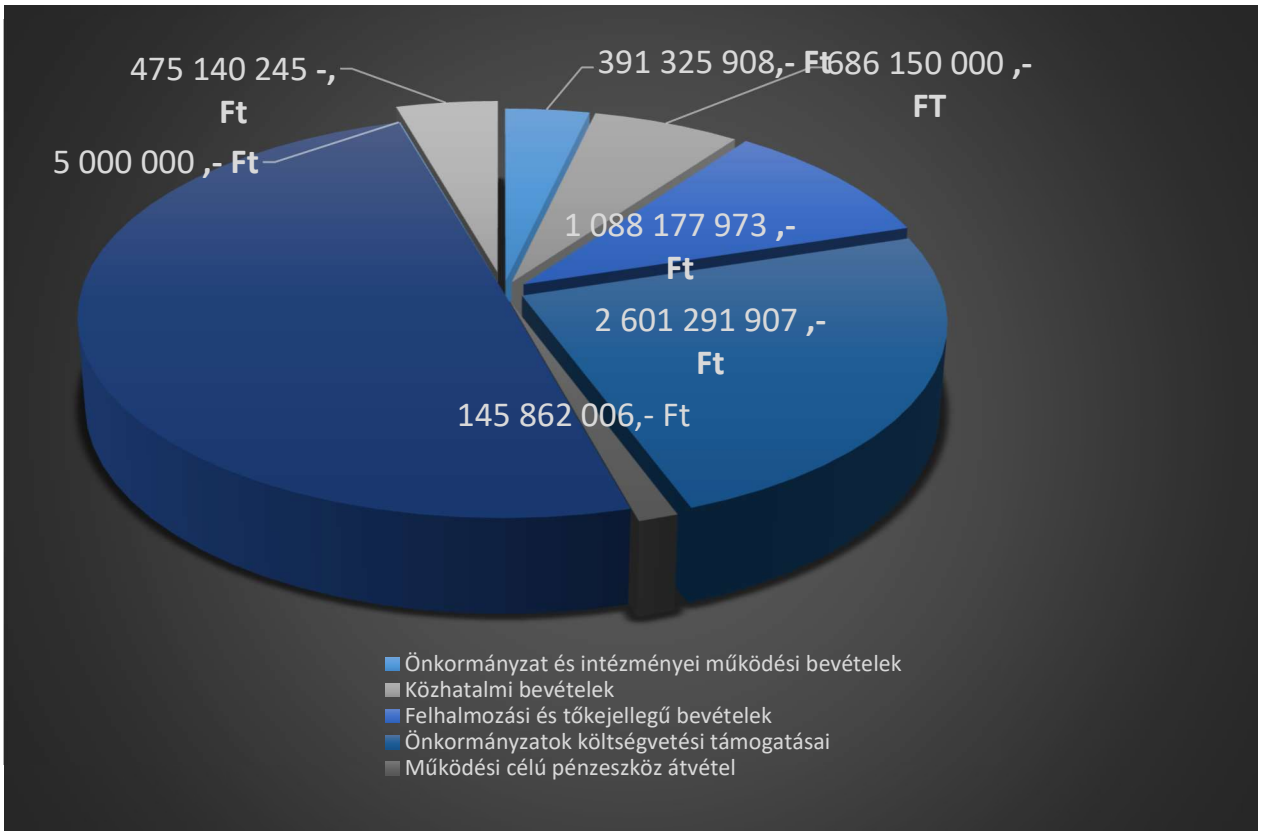

Komló Város Önkormányzat 2020. évi költségvetési kiadásai százalékban kifejezve, valamint összegszerűen:

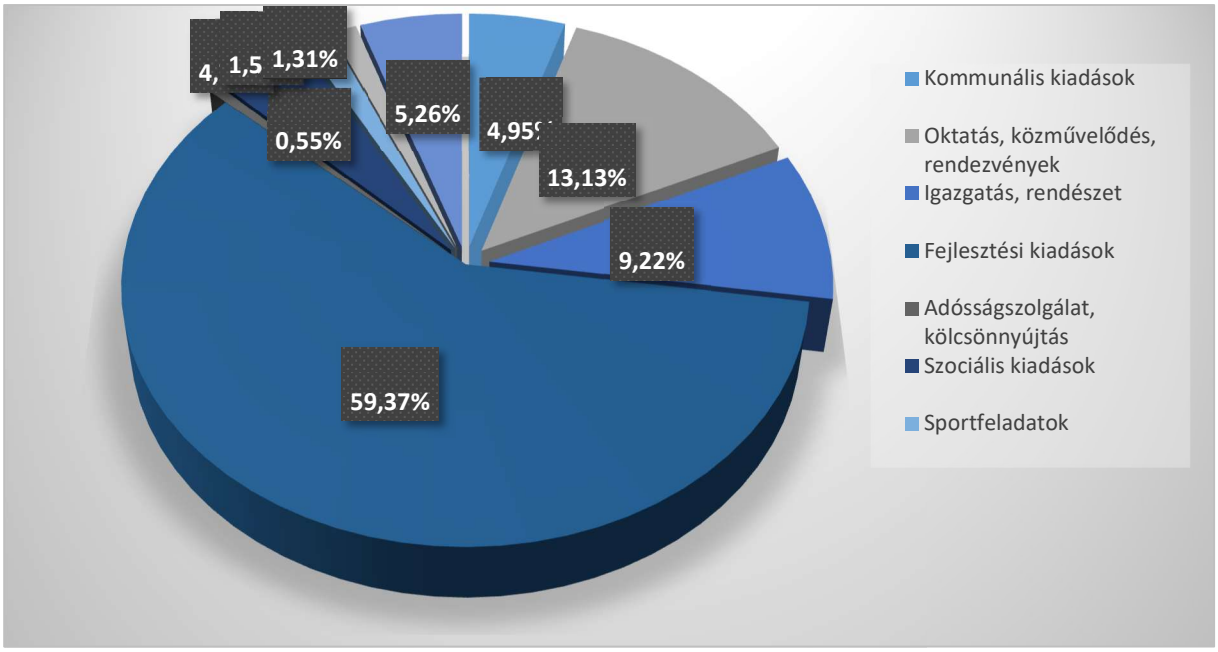

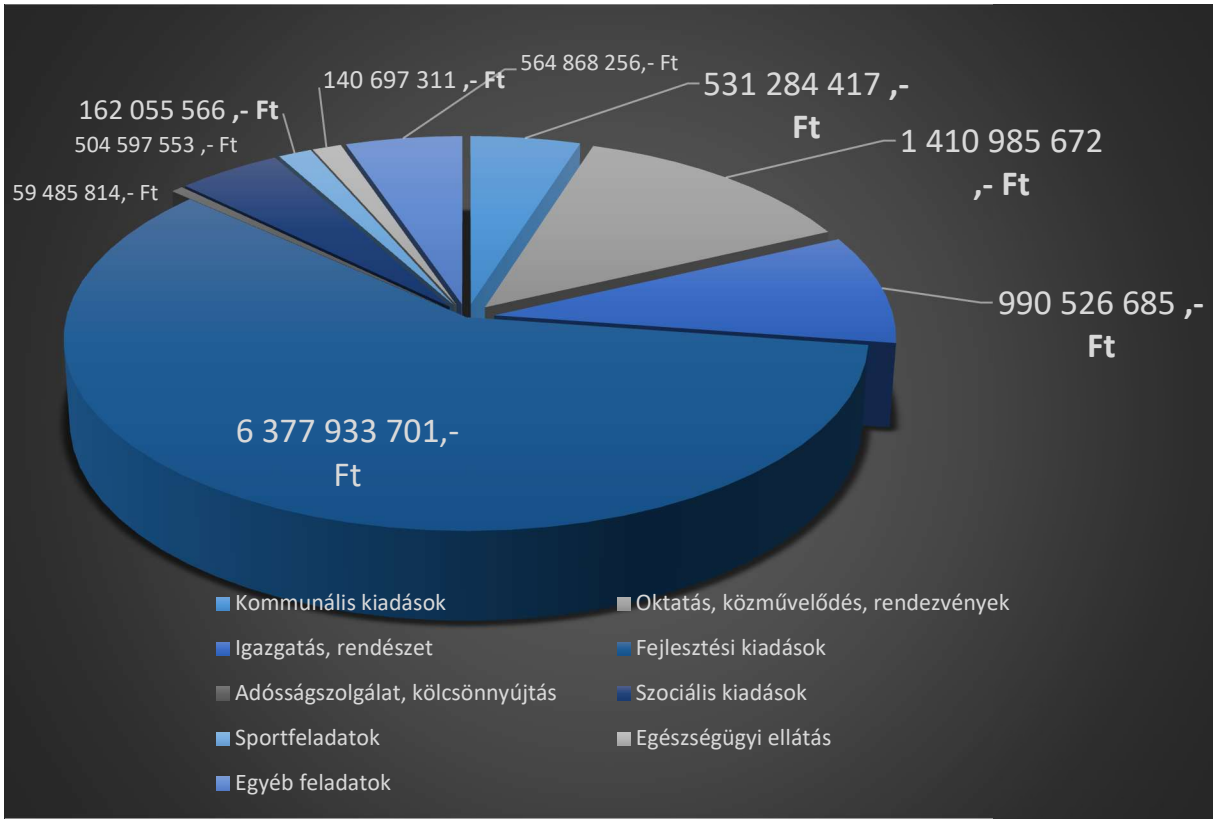

1.1.3 Komló és térségének közlekedés-földrajzi helyzete

Egy város fejlődési lehetőségeit nagymértékben meghatározzák a település és környezetének közlekedés-földrajzi viszonyai, így a gazdaságfejlesztési programban mindenképp fontos a tématerület legalább érintőleges vizsgálata.

Közúti közlekedés

Komló város közlekedés-földrajzi adottságait (egyben településszerkezetét is) nagyban meghatározzák az erősen tagolt domborzati viszonyok. A település közúti közlekedési kapcsolatai tágabb térségével együtt – akár csak az egész Dél-Dunántúl esetében – történelmileg alulfejlettek.

A város közúti elérhetőségét Hosszúhetény irányában a 6. számú országos főút, illetve az M6-os autópálya, valamint a Mánfán vagy Magyarszéken keresztül elérhető 66. számú másodrendű főút biztosítja, ezeken keresztül kapcsolódik a település az országos közúthálózat vérkeringésébe. Fontos ugyanakkor megemlíteni, hogy mindegyik főbb közlekedési útvonal csupán alacsony kapacitású és viszonylag rossz minőségű harmad- és negyedrendű úton keresztül érhető el, ami nagymértékben rontja az elérhetőségi viszonyokat.

A gyorsforgalmi úthálózatok elérhetősége a közelmúltban elkészült M6-os, illetve M60-as utak megépültével nagymértékben javult. Rajtuk keresztül jelentősen csökkent a főváros eléréséhez szükséges idő hossza, valamint javult a térség, és vele együtt Komló tőkevonzó képessége. A jövőben a város számára kiemelten fontos lehet az M9-es autópálya, illetve az M65-ös gyorsforgalmi út kiépítése, melyekhez a város a Településszerkezeti Tervében is megfogalmazott igények szerint közvetlen kapcsolódást szeretne. Ezeknek a beruházásoknak a megvalósulása a közeljövőben sajnos hatalmas beruházás igényük miatt kérdéses, jelentőségük ugyanakkor a település fejlődése szempontjából kiemelkedő lehet.

Amellett, hogy a település közlekedési kapcsolatai a tágabb térségek irányában nem ideálisak, szűkebb térségével való elérhetőségi viszonyai kifejezetten rossznak mondhatók. A város bár a Komlói járás székhelye, a járás számos településéről közúton nehezen közelíthető meg. Ez a tényező akadályozza Komlót térségi központi szerepének megerősítésében.

A település belső közlekedési rendszere több szempontból is hiányosságokban szenved. Sok esetben elégtelen egyrészt a település belső úthálózatának burkolati minősége, másrészt pedig számos útszakasz áteresztő képessége, különösen a közösségi közlekedés szempontjából. Nagy problémát jelent, hogy a település minden részének eléréséhez igénybe kell venni az átmenő- és jelentős teherforgalmat is lebonyolító kelet-nyugati illetve észak-déli irányú fő közlekedési tengelyeket. Az 1,6 Mrd Forint összköltségű fejlesztés a városközponttól délre lévő bétai elkerülő út, közel 6 km hosszúságú meglévő út felújítását foglalja magába. Ez a 2021. végéig elkészülő beruházás csökkenti a városközpont átmenő személy- és teherforgalmát.

Vasúti közlekedés

A vasúti közlekedés szempontjából Komló kedvezőtlen helyzetben van, hiszen nem érinti közvetlenül vasúti fővonal. A település vasúti elérhetőségét a Komlón végződő Dombóvár –

Sásd - Komló vasúti szárnyvonal biztosítja, amelynek alacsony személyforgalma azonban megkérdőjelezi gazdaságos működtetését. A vonal ugyan jelentős teherforgalmat bonyolít (köszönhetően főként a településen működő kőbányának), ám az elmúlt évek országos tendenciáit figyelembe véve fennállhat a szárnyvonal megszüntetésének lehetősége.

A város életében a vasútnak több negatív hozadéka is van, hiszen a vasútállomás közvetlenül a településközpontban helyezkedik el, kettévágva azt. A vasútállomás áthelyezésére évek óta van szándék a városvezetés részéről, folyamatosan keresik a finanszírozási lehetőségeket. Az állomás áthelyezésével egységes településközpont jöhetne létre, és nagy területű értékes ingatlan válhatna hasznosíthatóvá.

Légi közlekedés

A gazdaság globalizációjával egyre jobban felértékelődött a nagyvállalatok telepítési tényezői között a megfelelő minőségű légi kikötők közelsége. A cégek számára egyre fontosabbá válik a minél gyorsabb elérhetőség lehetősége, különösen a nagy értékű áruk, illetve a magasan kvalifikált munkaerő, a magas rangú menedzserek esetében.

Komlótól közúton 32 km-re található a legközelebbi légikikötő Pécs-Pogány területén. A repülőtér alkalmas nemzetközi menetrendszerinti járatok indítására és fogadására. A közelmúltban jelentős fejlesztéseket hajtottak végre rajta, és a jövőben is várhatóak további, a kapacitás bővítését és a szolgáltatás minőségének javítását célzó beruházások. Komló elérhetőségi viszonyainak vizsgálatakor a reptér közelsége mindenképp pozitívumként értékelhető, hiszen viszonylag rövid közúti megközelítés után a város bekapcsolható a nemzetközi légi közlekedésbe.

1.1.4 A település közműellátottsága

A település megfelelő közműellátottsága fontos egyrészt a lakosság életkörülményeinek, másrészt pedig a település tőkevonzó képességének szempontjából. A közművekkel megfelelően ellátott településnek magasabb a népességmegtartó ereje, valamint az ipar telepítése szempontjából is kedvezőbbek az adottságai. A Magyar Kormány 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelete a kedvezményezett járások besorolásáról is nagy súllyal veszi figyelembe az infrastruktúra és környezeti mutatókat. Ennek is köszönhető, hogy a Komlói a Baranya megyei járások közül a második legelőkelőbb helyen van.

Ivóvíz ellátás és szennyvízkezelés

A város vízi közmű hálózata összességében jónak mondható. Teljes körű a vezetékes ivóvíz ellátás, és közel teljes körű (98%) a vezetékes szennyvízelvezetési arány. A város belterületén a csatornázottság 100 %-os, a 2017-2020 között, a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív program (KEHOP) keretében megvalósult szennyvíz beruházásnak köszönhetően. A vezetékes szennyvízcsatorna jelenleg két településrészben nem elérhető (Zobákpuszta, Kisbattyán). Ezek a városrészek a belterülettől távolabb helyezkednek el, a szennyvíznek a tisztítótelepre történő eljuttatása a távolság és a terepviszonyok miatt magas költségigényű, megvalósítását az önkormányzat csak pályázati támogatásból tudná megvalósítani. A település szennyvíztisztítója jelentős szabad kapacitásokkal rendelkezik, így képes lehet a megnövekedett igények

kiszolgálására is. A fenti KEHOP beruházás keretében a több mint 30 éves telep korszerűsítése is megtörtént, amely által energiahatékonyabban, valamint a környezetvédelmi előírásokat betartva üzemel.

Az ivóvíz ellátás és a szennyvízelvezetés kapcsán tervezett fejlesztéseket a település minden évben meghatározott és a képviselő-testület által elfogadott gördülő fejlesztési tervében kerülnek meghatározásra. E célok között szerepel a víziközmű rendszerek felújítás, ivóvíz hálózatok és ivóvíz minőségjavítása, amelynek keretében tervezett a város területén lévő víziközmű-hálózat elmaradott részeinek azbesztmentesítése.

Felszíni vízelvezetés

A klímaváltozás okozta, helyenként szélsőséges időjárási viszonyok az önkormányzatokat új feladatok elé állítják a csapadékvíz-elvezető hálózatok működtetése szempontjából. A domborzati viszonyok miatt ezek a problémák Komlón hatványozottan jelentkezhetnek. A felszíni vízelvezetés szempontjából a településen a közeljövőben szükséges megvalósítani a hálózat fejlesztését, és a rendszeres karbantartásra is szükséges odafigyelni a vízkárok megelőzése érdekében.

A felszíni vízelvezetés egyik meghatározó eleme a Kaszánya-patak, amely mind nyílt, mint zárt rendszerben halad végig a városon. A vízfolyás jellegzetessége, hogy a város belterületén összegyűlő csapadékvíz jelentős része a patakba folyik. Ehhez hozzáadódik a város terepadottságai, amely miatt együttesen hozzájárul villám árvizek kialakulásához. A károkozás elkerülése vagy csökkentése érdekében szükséges a patak felső, nyílt szakaszán a meder felújítása, valamint a városközpont alatt húzódó zárt szakasz felülvizsgálata, bővítése.

Villamos energia

A villamos energia vonalas hálózatok kiépültsége a településen teljesnek mondható. Az ellátás hatékonyságának növelésére, a hálózati veszteségek csökkentésére lehetnek szükségesek fejlesztések a közeljövőben. Mivel a kapacitásokat a bányászat jelentős energiaigényéhez igazítva alakították ki, azok bőségesen rendelkezésre állnak a gazdaság fejlődésével párhuzamosan növekvő igények kielégítésére. Ugyanakkor a város egyes körzeteiben lokális kapacitáshiány mutatkozik a transzformátorok kiterheltsége miatt.

A település közvilágításának korszerűsítése első ütemben 2011. évben, majd második ütemben 2014-ben valósult meg, amely a jelentős energia megtakarítás mellett a közbiztonság javulásához is hozzájárul.

Földgáz ellátás

A 90-es évek második felében megkezdődött a településen a vezetékes földgázhálózat kiépítése, a gerinchálózat azóta a település szinte teljes egészén kiépült, a rákötések számának emelkedésével folyamatosan növekszik a hálózatba bekapcsolt lakások aránya.

Távhőellátás

A városban jól kiépült távhő hálózat működik, a lakásállomány közel fele (mintegy 5000 lakás) távhőellátással kapja fűtését és használati meleg vízét, valamint a város szinte összes intézményének ellátását is a rendszer szolgálja. A rendszer rekonstrukciója az elmúlt években megindult, azóta a rendelkezésre álló források függvényében zajlik.

Távközlés, kábeltelevíziós ellátás

A távközlési hálózatok kiépültsége a településen teljes. A szélessávú internet illetve a mobiltelefon hálózatok is teljes körűen elérhetőek a város egész területén, azokómban azok folyamatos fejlesztése szükséges, amelyekhez külső forrás elengedhetetlenül szükésges. A kábeltelevízió hálózat kiépültsége nem teljes körű, különösen az elszigetelt külső településrészek ellátása nem megoldott.

1.1.5 Az önkormányzat gazdasági helyzete

A város önkormányzatának gazdasági konszolidációja 2013-ban megtörtént. Az önkormányzat megmaradt hiteleinek állománya töredéke a 2010-es csúcsértéknek (1. ábra). A konszolidáció következtében az önkormányzat gazdasági helyzete stabil, ugyanakkor korán sem ideális a következő időszak terveinek megvalósításához. Az adósságállomány ugyan jelentős mértékben lecsökkent, a hitelek finanszírozása nem terheli a költségvetést, azonban az elégtelen adóerő képesség miatt az önkormányzat fejlesztésekre fordítható forrásai nem elégségesek. Az önkormányzat nem rendelkezik olyan mértékű adóbevételekkel, amelyek megalapozhatnák a további szükséges fejlesztések önerő alapját. A közelmúltban történtek, és jelenleg is zajlanak nagyobb fejlesztések, ugyanakkor ezek jelentősebb adóbevétel generáló hatása csak hosszabb távon tud megjelenni.

1. ábra: Komló adósságállományának alakulása (2010-2020) (millió Ft).

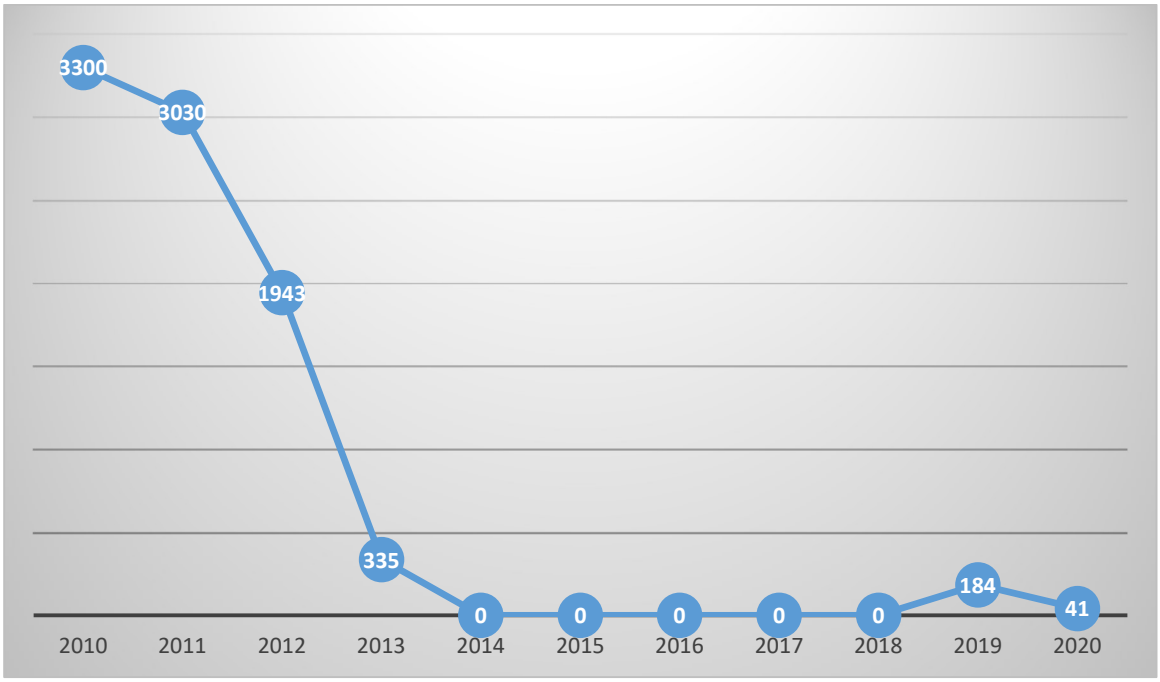

Az önkormányzat bevételeiben az önkormányzatok költségvetési támogatásai jelennek meg a legnagyobb arányban, ám ezt követően az önkormányzat sajátos bevételei jelennek meg, amelyet alapvetően az adóbevételek határoznak meg.

Komló adóbevételeiben az iparűzési adó dominál, ezt az építményadó, majd a magánszemélyek kommunális adója követi.

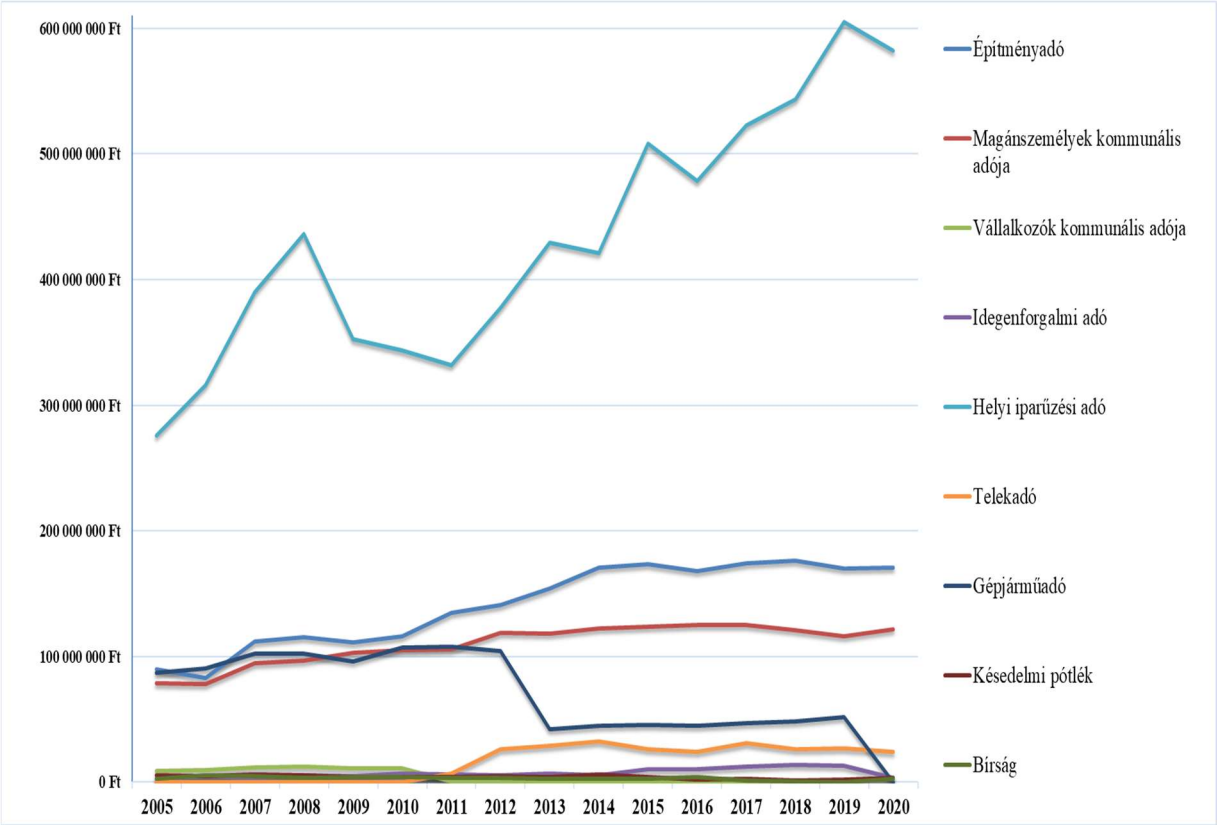

GAZDASÁGI JÖVŐKÉP

1.2 A település jövőképe a gazdasági környezetére vonatkozóan

Komló Város Önkormányzatának 2017-ben készült Integrált Városfejlesztési Stratégiája a város jövőképét az alábbiakban foglalja össze:

„A város önmagáról alkotott jövőképe szerint **15-20 év múlva Komló** egy modern, mégis hangulatos, pezsgő kulturális és sportélettel rendelkező, gazdasági potenciáljának és nívós szolgáltatásainak köszönhetően **lakosainak az európai átlag-életszínvonalat biztosítani képes vidéki kisváros** lesz, amely egyúttal eredményesen betölti a kistérség szellemi, **ipari, kereskedelmi és idegenforgalmi központ**jának szerepét, ezzel húzóerőt gyakorolva a kistérség lakosainak életminőségére.” (IVS 2010., 7. o.)

A fenti jövőkép gazdasági aspektusát a következő – a 2010-ben készült IVS-ből származó – bekezdés jelképezi:

„A fejlődésben kulcsszerep jut a népességmegőrzésnek, a szakképzett munkaerő helybentartásának, valamint a munkaképes korú lakosság képzettségi színvonala emelésének. Ha nő vagy legalább stagnál a lakosság lélekszáma, képzett munkaerő áll rendelkezésre, az beruházásokat fog generálni mind az ipari, mind a szolgáltatói szektorban. A fejlesztések újabb munkahelyeket fognak teremteni, javítani fogják a szolgáltatások színvonalát, mindezek pedig a népesség megőrzését eredményezik. Ezáltal elindulhat egy fejlődési spirál, amely a város hosszú távú céljának eléréséhez vezet, hosszútávon fenntartható, minőségi életfeltételeket teremt a város lakói számára." (IVS 2010., 7. o.)

A fenti az IVS-ben megfogalmazott jövőkép kellőképpen hosszú távú, így az IVS elkészültét követő 11 évben nem avult el, azaz jelen dokumentumban annak aktualizálása nem szükségszerű.

1.3 A város gazdasági jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan

Komló gazdasági jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan járásközponti szerepet vizionál. Ez a szerepkör Pécs közelsége ellenére is megköveteli, hogy Komló „ingázási mérlege" legalább egyensúlyba kerüljön (ma jóval több Komlói lakos jár el napi rendszerességgel dolgozni Komlóról, mint ahány nem komlói bejár a városba). Komló jövőképe tehát egy olyan szellemi, ipari, kereskedelmi és idegenforgalmi központi szerep, amely Pécs közelsége ellenére is inkább jelent vonzásközpontot a járásában, mint Pécs agglomerációjának részét. Ezzel Komló feloldaná azt a diszkrepanciát, hogy Baranya megye második legnagyobb városa, ugyanakkor nem lát el valós központi funkciót (a napi ingázások alapján).

A fenti jövőkép természetesen nem jelenti azt, hogy Komló megszakítaná szoros gazdasági és társadalmi kapcsolatát Pécs városával – épp ellenkezőleg, ezek a kapcsolatok mindkét város számára kedvezőek és erősítésük célszerű –, egyszerűen annyit jelent, hogy Komló gazdasága és foglalkoztatási képessége oly mértékben megerősödik, hogy képes a környező települések lakosságát is foglalkoztatni (nettó módon).

1.4 A településfejlesztési elvek rögzítése

A város két horizontális célt fogalmaz meg melyeket a program tervezésének és végrehajtásának valamennyi szintjén elő kell segíteni:

1.4.1 Minden társadalmi csoport esélyegyenlőségének biztosítása

A megkülönböztetés tilalma, mint alapelv, a megvalósítás minden szakaszában betartásra kell, hogy kerüljön, különös tekintettel az esetleges támogatásokhoz való hozzáféréssel

kapcsolatosan. Komló gazdaságfejlesztési programjának végrehajtása során kiemelt figyelemmel kell lenni a fogyatékkal élő emberek hozzáférhetőségének kritériumára. A sajátos helyi adottságok (pl. cigányság magas aránya) figyelembevételével lehetőséget kell biztosítani a programvégrehajtás során érvényesíteni kívánt esélyegyenlőségi területek kijelölésére és priorizálására, amelyek hozzájárulnak az esélyegyenlőségi célok eléréséhez.

1.4.2 Hosszú távú fenntartható növekedés biztosítása a társadalmi, gazdasági és ökológiai szempontokon alapuló egyensúlyra törekedve

A társadalmi, gazdasági és ökológiai szempontokat figyelembe vevő fenntartható növekedés biztosítása a teljes tervezést átszövő horizontális célként jelenik meg. A szociális és a környezeti problémák fontosságának, e problémák, illetve megoldási lehetőségeik és a gazdasági fejlődés közötti sokrétű összefüggések felismerésével egyre inkább teret nyernek azok a nézetek, amelyek szerint e három területet együtt kell vizsgálni, s sajátosan a környezet és fejlesztés kérdéseinek együttes megközelítése szükséges.

2. GAZDASÁGI CÉLOK

2.1 A település átfogó fejlesztését szolgáló gazdasági célok meghatározása

Komló Város Önkormányzatának 2010-ben készült Integrált Városfejlesztési Stratégiájában az átfogó cél mellett tematikus célok és alcélok is megfogalmazásra kerültek. Ezek a célok ma is megállják a helyüket, így azok jelen gazdasági program célrendszerét is jelenthetik – és jelentik is –, azzal a módosítással, hogy a gazdasági részcélok (alcélok az IVS gondolatrendszerében) kiegészítésre kerültek a „közfeladat-ellátás költséghatékonyságának javítása (G4)” részcéllal.

A fentiek alapján Komló város gazdasági programjának célrendszerét a(z) 1. táblázat mutatja be. A célrendszer részletesebb ismertetése pedig az alábbi fejezetekben látható, tematikus célok szerinti bontásban.

2.1.1 Gazdasági versenyképesség növelése

A város fejlődésének egyik legfontosabb eleme a gazdaság megerősödése, versenyképességének növekedése. Az első tematikus cél ennek elérésére 4 részcélt fogalmaz meg: tőkevonzó képesség javítása (G1); perifférikus közlekedési helyzet csökkentése (G2); turisztikai kínálat és infrastruktúra fejlesztése (G3); közfeladat-ellátás hatékonyságának javítása.

A tőkevonzó képesség javítását kitűző G1 részcél eléréséhez az első tematikus cél többi részcélja is hozzájárul, ám számos belső erőforrást is szükséges megemlíteni. Ezek közül az egyik a legfontosabb a város és környezete alatt található ásványkincs vagyon, melynek esetleges hasznosítási lehetőségei jelentős tőkét vonzhatnak a városba. Fontos megemlíteni még a bányászat korábbi létesítményeit (Zobák és Béta III-as akna), melyek kiépített infrastruktúrájukkal a jövőben az ipartelepítés helyszínei lehetnek. Ezeknek az ingatlanoknak egy jelentős része ma magántulajdonban van, megfontolandó az önkormányzati tulajdonú iparterületek arányának növelése, a rendezettebb tulajdonviszonyok kialakítása.

A G2-es részcél a település perifériкus közlekedési helyzetének csökkentését célozza. Az M6-os és M60-as utak közelmúltban történt befejezése ugyan jelentősen lerövidítette a gyorsforgalmi hálózat elérhetőségét a településről, ám a közlekedési zártság további enyhítésére még számos beruházás szükséges. Egyrészt az M9-es autópálya, másrészt pedig az M65-ös gyorsforgalmi út jövőbeli megépülése, valamint ezzel párhuzamosan a rávezető szakaszok, és a településről kivezető egyéb útszakaszok megfelelő kiépítése a jövőben rendkívül kedvező közlekedési helyzetet is eredményezhet a város számára.

A 2021-ben megvalósuló „Bétai elkerülő út megvalósítása" tárgyú beruházás hozzájárul a belterületen történő szükségtelen áthaladás megszüntetéséhez, így a közeli főutak, illetve gyorsforgalmi utak elérése gyorsabbá válik.

A G3-as részcél a turisztikai kínálat és infrastruktúra fejlesztését célozza, melyhez a megfelelő alapok rendelkezésre állnak a településen. Számos olyan adottsággal rendelkezik a város, melyek kiaknázásával jelentősen nőhetnek a turisztikai bevételek. A bányászati és nehézipari múlt emlékeinek felfedezése turisztikai útvonalakkal és emlékhelyek, új kilátóhelyek érintésével, valamint a település szép természete környezet, a kerékpáros sport és bakancsos turizmus is jelentős potenciálokat rejt magában. Turisztikai hasznosításra várnak többek között a Légó pincék, valamint a földtörténeti múlt emlékeire építve a 900 millió forint összértékű hazai forrásból megvalósuló látogatóközpont kialakítása, amely a múzeum épületének tetőterében kap majd helyet. A projekt megvalósulását követően a cél az épület környezetének fejlesztése, annak érdekében, hogy az ide érkező turizmust megfelelő infrastruktúrával ellátott terület fogadja: gépjármű és autóbusz parkolóhelyek kialakítás, játszótér fejlesztése.

A G4 részcélnak az önkormányzat költségvetési egyensúlyának biztonsága, illetve a gazdaságélénkítési céllal felhasználható források növelése érdekében van kiemelkedő jelentősége, amely megteremti az önkormányzat „versenyképes" működésének lehetőségét. A közfeladat-ellátás költséghatékonyságának növekedéséhez elsősorban energetikai fejlesztések járulnának hozzá, valamint a helyi tömegközlekedés racionalizálásával (elektromos buszok). A korábbi európai uniós támogatásokból elnyert forrásoknak köszönhetően a legtöbb önkormányzati tulajdonú ingatlan energetikai korszerűsítése megtörtént. A jövőben a kimaradt ingatlanok fejlesztése és napelemes rendszerek telepítése tervezett, annak érdekében, hogy fenntartásuk az önkormányzat számára minél költség-hatékonyabb legyen.

2.1.2 Társadalmi kohézió és a helyi identitás megerősítése, népesség megtartása

A gazdaság fejlődésével kapcsolatos célkitűzésekkel párhuzamosan szükséges meghatározni olyan társadalmi célokat, melyek megvalósulásával a lakosság számára kedvező életfeltételek teremtődnek, és növekedhet a társadalom belső kohéziója, erősödhet a helyi identitás. A település lakosságának megtartása, megfelelő demográfiai szerkezet elérése érdekében a gazdaság fejlesztése mellett a társadalom területén is szükségesek beavatkozások. A 2. tematikus cél ennek elérése érdekében 8 részcélt fogalmaz meg: munkahelyteremtés (T1); az elvándorlási folyamat megállítása (T2); ifjúság helyben maradásának elősegítése, tudatos ifjúsági koncepció megvalósítása (T3); magas színvonalú oktatási rendszer kialakítása (T4); perifériális településrészek speciális problémáinak megoldása (T5); szolgáltatások fejlesztésének elősegítése, közszolgáltatások színvonalának emelése (e-önkormányzat) (T6); társadalmi élet aktivizálása (T7); közbiztonság javítása (T8).

A tematikus cél keretében megfogalmazott részcélok szoros összefüggésben vannak egymással, és a gazdasági versenyképesség növelését célzó tematikus cél részcéljaival egyaránt. A T1 részcél a munkahelyteremtést helyezi előtérbe. A cél elérését a gazdasági versenyképesség növekedése nagyban elősegítheti, a G1, G2 és G3 részcélok megvalósulása esetén ugyanis nagyszámú új munkahely jöhet létre a városban.

A T1 részcél megvalósulása jelentősen hozzájárulhat a T2 részcélban megfogalmazottakhoz. A munkaalkalmak növekedése növeli a település népességmegtartó képességét, amelyből következően csökken az elvándorlási folyamat. Ezen kívül az élhetőbb környezet, és a szolgáltatások jobb elérhetősége is csökkentheti a népesség elvándorlásának ütemét.

A T3 részcél az ifjúság helyben tartásának elősegítését, és tudatos ifjúsági koncepció megvalósítását célozza. A részcél megvalósításához szintén fontosak olyan – fentebb is részletezett – szempontok, mint a munkahelyek száma, az élhető környezet és a szolgáltatások elérhetősége. Ezen kívül a fiatalok megfelelő életpályájának alakításához szükséges a tudatos ifjúsági koncepció megalkotása és megvalósítása.

A T4 részcél által meghatározott cél, a magas színvonalú oktatási rendszer kialakítása, szintén számos részcéllal van szoros összefüggésben. A fiatalok helyben tartásához, az elvándorlás csökkentéséhez, a munkahelyteremtéshez szintén kapcsolódik a megfelelő oktatási rendszer. A település népességmegtartó erejét, és tőkevonzó képességét egyaránt növeli a megfelelő minőségű és széles skálájú képzéskínálattal rendelkező oktatási intézmények léte.

Komló településszerkezetéből és korábbi bányászati, nehézipari múltjából adódóan jelentős perifériás településrészekkel rendelkezik, melyek számos társadalmi problémával rendelkeznek. Ezeknek a területeknek a lakossága jellemzően hátrányos helyzetű. A perifériás településrészek speciális problémáinak megoldását célozza a T5-ös részcél. Olyan, gyakran szociális városrehabilitációra szoruló településrészekkel rendelkezik Komló (pl. Körtvélyes), melyek problémáinak megoldása az ott élő lakosság életfeltételeinek javítása mellett a város költségvetésére nehezedő egyre növekvő nyomás miatt is elengedhetetlen.

A T6-os részcél a megelőző részcélokkal egyetemben a település népességmegtartó erejének növelését, lakóinak életszínvonal-emelkedését hivatott elérni. A település közszolgáltatásainak javítása, színvonalának emelése a társadalom jobb minőségű szolgáltatásokkal való ellátása mellett a költséghatékonyság szempontjából is pozitív hozadékokkal rendelkezik.

A T7-es részcél a társadalmi élet aktivizálást célozza. Egy jól működő település igazi népességmegtartó erejét a munkaalkalmak és szolgáltatások megfelelő számú és minőségű rendelkezésre állása mellett a társadalom belső kohéziója, identitástudata adja. Ennek megtartása, fokozása érdekében szükséges a társadalom mind szélesebb rétegeinek aktivizálása. A társadalmi élet aktivizálására fontos a megfelelő infrastruktúra rendelkezésre állása mellett folyamatos szervezés és koordináció, a társadalmi részvétel ösztönzése.

A T8-as részcél a közbiztonság javítását célozza, mely kiemelten fontos a T5-ös részcélnál említett perifférikus területek esetében. Ezeken a jellemzően alacsonyabb státuszú népesség által lakott településrészeken jelentkezik leginkább a közbiztonság problémája. Mindemellett a település többi részén sem elhanyagolható a kérdés, így a még kamerarendszerrel el nem látott településrészeken is szükséges a megfelelő közbiztonság megteremtése a társadalom nyugodt életkörülményeinek megteremtése érdekében.

2.1.3 Helyi természeti és épített örökség megőrzése és fenntartható fejlődésének elősegítése

A helyi természeti és épített örökségi értékek megőrzése, és fenntartható fejlődésének, hasznosításának elősegítése a társadalom életkörülményeinek javítása, valamint gazdasági szempontokból miatt egyaránt fontos.

A K1 részcél a természeti területek védelmét célozza, ami több szempont miatt is kiemelten fontos. A jól megóvott, természet-közeli területek kiemeltek a lakosság egészségmegőrzése és rekreációja szempontjából. Ezen kívül a települést körbevevő szép természeti környezet jelentős turisztikai potenciállal is rendelkezik, amely gazdasági szempontok miatt kiemelten fontos. A kerékpáros és bakancsos turizmus, valamint a pihenni vágyók körében a megfelelő fejlesztések megvalósítása esetén jelentős vonzerővel rendelkezhet Komló.

A környezeti ártalmak csökkentése Komló, mint tradicionális bányászati központ esetében hatványozottan érvényes, ennek megfelelően a K2 részcél is ezt fogalmazza meg. Komlón és környékén számos elhagyott bányászati és ipari telephely található, melyek gyakran jelentősen szennyezettek, vagy maguk is szennyezés forrásai. Ezeknek az ingatlanoknak a rendezése jelentősen hozzájárulhat a környezeti ártalmak csökkentéséhez. Ezen felül a cél elérése érdekében törekedni kell a jelenleg működő termelő vállalkozások esetében is a kibocsátási értékek csökkentésére, az új beruházók esetében környezetbarát technológiák ösztönzésére. A környezeti ártalmak csökkentése a természetvédelmi és egészségügyi szempontok mellett gazdasági jelentőséggel is bír, hiszen a cél megvalósulása a turizmus szempontjából is fontos.

A környezeti ártalmak csökkentését megfogalmazó részcélhoz is hozzájárul a K3 részcél, a barnamezős területek rehabilitációja. A Város környékén számos olyan barnamezős terület, korábbi bányaterület vagy ipari hasznosítású ingatlan található, melyek rehabilitálása több

szempontból is kiemelt jelentőségű a település számára. Újrahasznosításuk megkezdődött. A Juhász Gyula utca végén található egykori csillefordító épület helyére barnamezős beruházás keretén belül szabadidőpark és vállalkozók háza épül, melyek egyrészt a sportolás lehetőségeit növelik, másrészt kiadó irodákat biztosítanak helyi vállalkozások számára. A beruházás keretén belül a teljes egykori bányászati terület rekultivációjára sor kerül. Ennek következtében nem csupán a város ezen része értékelődik fel, hanem a környezetében található nagyméretű zöldfelületek és erdőrészek további lehetőségeket rejtenek magukban mind a turizmus, mind a sportolás tekintetében. Ezzel a beruházással egy újabb mementója tűnik el az egykori nagymértékű ipari környezetnek, átadva helyét az új lehetőségeknek egy tisztább, élhetőbb környezetben.

Az Altáró utcában található Kossuth-fürdő hosszú évek óta elhagyatott épülete szintén barnamezős beruházás keretén belül újul meg. Ezen épület ipari funkcióját megőrizve, egy teljes energetikai felújítást követően cégeknek lesz kiadva ipari és raktározási célokra. A beruházás célja, hogy munkahely teremtés céljából alkalmas kereskedelmi és szolgáltató központ alakuljon ki. A város központjában található épület így meg tud újulni, és a helyi vállalkozásoknak hasznos, ipari célokat szolgáló üzemegységgé válik a további romlás helyett.

Egyrészt az előző részcél esetében részletezett módon jelentősen csökkenthetőek ezeken a területeken a környezeti ártalmak, másrészt pedig a gazdaságfejlesztés szempontjából is nagy jelentőséggel bírnak. Komló elhelyezkedéséből adódóan meglehetősen kevés ipari hasznosításra alkalmas ingatlannal rendelkezik. A rendkívül tagolt domborzatból következően kevés a megfelelő méretű sík terület, ami alkalmas lehet üzemek telepítésére. Azok a területek, amelyek megfelelnek a kritériumoknak, már korábban beépítésre kerültek, jelenleg barnamezős övezetek. Különösen fontos tehát ezeknek a korábbi telephelyeknek a rehabilitálása, hiszen hasznosításukkal az iparfejlesztés új térszínei lehetnek. Valamint hasonló tematikában és hasznosításban a rozsdaövezetek kiaknázása, mint például a volt Zobák bánya területének gazdaság- és iparfejlesztési célú hasznosítása.

A természeti értékek megóvásán kívül rendkívül fontos az építészeti értékeink megőrzése is. A K4-es részcél ezeknek az emlékeknek a megőrzését fogalmazza meg. A városban és környékén számos olyan építészeti emlék található, melyek az elmúlt korok emlékeit őrzik. Ezeknek az ingatlanoknak a megőrzése, hasznosítása kulturális szempontok mellett gazdasági érdekek miatt is fontos lehet. Komlón több olyan építmény található, melyek hasznosítása turisztikai szempontból sem elhanyagolható (pl. Légó pincék, bányászati emlékek).

1. táblázat: Komló Város Önkormányzatának Átfogó, tematikus és részcéljai

Átfogó cél	MODERN EURÓPAI KISVÁROS A MECSEK SZÍVÉBEN															
Tematikus célok	**1. GAZDASÁGI VERSENY-KÉPESSÉG NÖVELÉSE (G)**				2. TÁRSADALMI KOHÉZIÓ ÉS A HELYI IDENTITÁS MEGERŐSÍTÉSE, NÉPESSÉG MEGTARTÁSA (T)								3. HELYI TERMÉSZETI ÉS ÉPÍTETT ÖRÖKSÉG MEGŐRZÉSE ÉS FENN-TARTHATÓ FEJLŐDÉSÉ-NEK ELŐSEGÍTÉSE (K)			
Részcélok	**tőkevonzó képesség javítása (G1)**	**perifériku közlekedési helyzet csökkentése (G2)**	**turisztikai kínálat és infrastruktúra fejlesztése (G3)**	**közfeladat-ellátás költséghatékonyságának javítása (G4)**	munkahelyteremtés (T1)	az elvándorlási folyamat megállítása (T2)	ifjúság helyben maradásának elősegítése, tudatos ifjúsági koncepció megvalósítása (T3)	magas színvonalú oktatási rendszer kialakítása (T4)	perifériális településrészek speciális problémáinak megoldása (T5)	szolgáltatások fejlesztésének elősegítése, közszolgáltatások színvonalának emelése (e-önkormányzat) (T6)	társadalmi élet aktivizálása (T7)	közbiztonság javítása (T8)	természeti területek védelme (K1)	környezeti ártalmak csökkentése (K2)	barnamezős területek rehabilitálása (K3)	építészeti emlékek megőrzése (K4)

Forrás: Komló 2010-ben készült IVS-e alapján a szerző szerkesztése

2.2 Gazdasági részcélok és a beavatkozások területei egységeinek meghatározása

2.2.1 A gazdasági jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata

Jelen gazdasági program jövőképének rövid, lényegre törő megfogalmazásaként jelenik meg az átfogó cél. Az átfogó cél eléréséhez szükséges gazdasági, társadalmi és környezeti célkitűzéseket jelenítik meg a tematikus célok. Az egyes tematikus célokhoz pedig olyan részcélok kerültek hozzárendelésre, amelyek az adott tematikus cél eléréséhez különböző – egymással általában összefüggő – egyenként jelentős, a komplex településfejlesztés fontos részét képező aspektust jelentenek:

A gazdasági versenyképesség növeléséhez – mint tematikus célhoz – nélkülözhetetlen, hogy javuljon a város tőkevonzó képessége, mérséklődjön a közlekedési helyzetének a perifférikus jellege, a turizmus szektora megerősödjön és az önkormányzati közfeladat ellátás költséghatékonyabbá – olcsóbbá – váljon.

A társadalomi kohézió, identitás és népességmegtartó erő fejlesztésének eléréséhez egyszerre kell javítani az alábbi tényezőket: munkahelyek száma, elvándorlási folyamat lelassítása, megállítása, tudatos ifjúsági koncepció alkalmazása, az oktatási rendszer színvonala, az egyes perifférikus településrészek egyedi problémáinak kezelése, a közszolgáltatások általános színvonala, a társadalmi élet aktivitása, és a közbiztonság.

A természeti és épített örökség állapotának megőrzése, javítása érdekében egyszerre kell odafigyelni a természeti területek védelmére, a környezeti ártalmak csökkentésére, a barnamezős területek rehabilitációjára és az épített környezeti értékek megőrzésére.

A tematikus célok és részcélok kapcsolatrendszeréről általánosságban elmondható, hogy az egyes tematikus célokhoz tartozó részcélok számossága nem a tematikus cél fontosságát hivatott hangsúlyozni, hanem a tematikus célok összetettségével párhuzamosan, annak különböző lényeges aspektusait emelik ki a hozzá tartozó részcélok.

A településfejlesztési elvek az esélyegyenlőséget és a fenntarthatóságot hivatottak kiemelni, amely elvek amellett, hogy direkt módon megjelennek egyes részcélokban, horizontális módon végig kell, hogy kísérjék a településfejlesztési folyamatot, a megvalósuló projekteket. Az elvek alkalmazása minden projekt keretében kiemelt fontosságú, azaz, például egy turisztikai célú fejlesztésnél is tekintettel kell lenni a projekt utáni a gazdasági, társadalmi és ökológiai fenntarthatóság szempontjaira, és az esélyegyenlőség lehetőségekhez képesti viszonylagos megteremtésére is.

2.2.2 A gazdaságfejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre

Az egyes településrészek részletes elemzése elsősorban az IVS feladata, így Komló Város Önkormányzatának 2010-ben készült Integrált Városfejlesztési Stratégiájában ez részletesen szerepel, ennek aktualizálása a későbbi IVS feladata lesz. Jelen dokumentumban az egyes részcélok különböző településrészeken való fontossága kerül bemutatásra (2. táblázat).

2. táblázat: Részcélok fontossága az egyes településrészeken

Részcélok / projektelképzelések	tőkevonzó képesség javítása (G1)	periférikus közlekedési helyzet csökkentése (G2)	turisztikai kínálat és infrastruktúra fejlesztése (G3)	közfeladat-ellátás költséghatékonyságának javítása (G4)	munkahelyteremtés (T1)	az elvándorlási folyamat megállítása (T2)	ifjúság helyben maradásának elősegítése, tudatos ifjúsági koncepció megvalósítása (T3)	magas színvonalú oktatási rendszer kialakítása (T4)	perifériális településrészek speciális problémáinak megoldása (T5)	szolgáltatások fejlesztésének elősegítése, közszolgáltatások színvonalának emelése (e-önkormányzat) (T6)	társadalmi élet aktivizálása (T7)	közbiztonság javítása (T8)	természeti területek védelme (K1)	környezeti ártalmak csökkentése (K2)	barnamezős területek rehabilitálása (K3)	építészeti emlékek megőrzése (K4)
1. Sikonda	√		√		√		√			√	√		√	√		√
2. Nyugati városrész (Dávidföld, Mecsekfalu, Körtvélyes, Kökönyös, Szopoki rét)	√		√				√	√		√	√	√	√		√	
3. Déli városrész	√	√											√	√	√	
4. Belváros	√		√	√	√	√	√	√		√	√	√	√		√	√
5. Altáró	√	√			√								√		√	
6. Északi városrész (Kenderföld, Somág, Szilvás)					√	√	√	√	√	√	√	√				
7. Keleti városrész (Gesztenyés)	√	√													√	
8. Zobákpuszta		√							√			√	√			
9. Mecsekjánosi					√	√			√	√	√	√				
10. Kisbattyán					√	√			√	√	√	√				
Külterület									√			√				

Forrás: a szerző szerkesztése

3. A megvalósítás eszközei

3.1 Finanszírozási lehetőségek

Az Integrált Városfejlesztési Stratégia és a Gazdaságfejlesztési Stratégia által kitűzött célok és részcélok elérését a város vezetése számos fejlesztési projekt megvalósításával tervezi elérni. A fejlesztési projektek finanszírozására az önkormányzat a saját források szűkössége és takarékossági szempontok miatt mind nagyobb arányban igyekszik hazai és Európai Uniós források bevonására.

A fejlesztések kivitelezéséhez a legnagyobb mértékű forrást az Európai Unió által nyújtott pénzeszközök jelenthetik. A 2014-2020-as uniós fejlesztési ciklusban minden eddiginél jelentősebb források álltak a közszféra és a magánszféra rendelkezésére. Az önkormányzatok különböző Operatív Programokon keresztül jelentős támogatásokban részesülhettek. Ennek várható folytatása a 2021-2027 éves európai uniós fejlesztési ciklus, amely a település még tervezett fejlesztéseit biztosíthatja.

A 2021-2027 program időszakban tervezett új operatív programok:

- Digitális Megújulás Operatív Program (DIMOP)
- Humánfejlesztési Operatív Program (HOP)
- Magyar Akvakultúra-fejlesztési Operatív Program (MAKOP)
- Mobilitás Operatív Program (MIOP)
- Vállalkozásfejlesztési és Innovációs Operatív Program (VINOP)
- Versenyképes Magyarország Operatív Program (VMOP)
- Zöld Infrastruktúra és Klímavédelmi Operatív Program (ZIKOP)

Digitális Megújulás Operatív Program (DIMOP)

A gazdasági és társadalmi versenyképesség megtartásához, illetve növeléséhez elengedhetetlen a közszolgáltatások hatékony és a lehető legmagasabb szintű elektronizált és automatizált működése, fejlesztése. Ezek a feladatok kapnak helyet a Digitális Megújulás Operatív Programban, amely a Közigazgatás- és Közszolgáltatási Fejlesztés Operatív Program (KÖFOP) folytatásának tekinthető a digitális fejlesztések vonatkozásában.

Humánfejlesztési Operatív Program (HOP)

Az Európai Unió kohéziós politikájának alapvető célja, hogy csökkentse a régiók fejlettségbeli különbségeit és megteremtse a hosszú távú gazdasági növekedés feltételeit valamennyi tagállamában. A kitűzött cél, azaz a közösségi kohézió elérése érdekében az egyes régiók gazdasági konvergenciája mellett nélkülözhetetlen a szociális és jólétbeli egyenlőtlenségek felszámolásának támogatása. A Humánfejlesztési Operatív Program célja a szociális felzárkózás támogatása Magyarországon.

Magyar Akvakultúra- Fejlesztési Operatív Program (MAKOP)

A cél a fenntartható, innovatív technológiákat alkalmazó hazai halgazdálkodás előmozdítása, a termelői bázisok és a halgazdálkodással foglalkozó vállalkozások fejlesztése, a fogyasztók minőségi haltermékekkel való ellátása.

Mobilitás Operatív Program (MIP)

Az Európai Bizottság által meghirdetett Európai Zöld Megállapodás célul tűzi ki a fenntartható és intelligens mobilitásra való áttérést, tekintve, hogy a közlekedés felelős az Unió üvegházhatású-gázkibocsátásának negyedéért, és ez az arány egyre nő. Ezek a feladatok kapnak helyet a Mobilitás Operatív Programban, mely az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (IKOP) folytatásának tekinthető.

Vállalkozásfejlesztési És Innovációs Operatív Program (VINOP)

A 21. századi világgazdasági folyamatok következtében a magyar vállalkozások termelékenység- és hozzáadott érték növelési kényszerben vannak, amely szükségessé teszi a technológiaváltást, a digitalizációt, az innovációs képességek és a munkaerő fejlesztését számukra. A 2021–2027 közötti időszakra szóló Vállalkozásfejlesztési és Innovációs Operatív Program a 2014–2020 között végrehajtott Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP) folytatásának tekinthető. A VINOP intézkedéseinek célja, hogy a vállalkozások technológiájukat, működésüket megújítva kedvezőbb pozíciót alakítsanak ki hazai és külföldi piacaikon, a globális értékláncokban, hozzájárulva a társadalom életszínvonalának javulásához, a foglalkoztatás bővítéséhez és a munkahelyek védelméhez, Magyarország további fenntartható gyarapodásához és az EU versenyképességének növekedéséhez.

Versenyképes Magyarország Operatív Program (VMOP)

A program Magyarország kevésbé fejlett régióinak és fejlett régiójának területi alapú, térségi és települési fejlesztéseit támogatja, kiemelt figyelmet fordítva a legkevésbé fejlett régiók és elmaradott térségek fejlesztésére. A program elsődlegesen a helyi önkormányzati fejlesztéseket finanszírozza, valamint szerepet vállal a kiemelt térségek és gazdasági zónák fejlesztésében és az elmaradott térségek felzárkózásának támogatásában is.

Zöld Infrastruktúra És Klímavédelmi Operatív Program (ZIKOP)

A globális kihívásokra, így az éghajlatváltozásra, a környezetszennyezésre, a biológiai sokféleség csökkenésére, a természeti erőforrások túlzott kihasználására egyre kevésbé adhatóak elszigetelt szakmai válaszok. A Zöld Infrastruktúra és Klímavédelmi Operatív Program a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP) folytatása, és a felsorolt problémák helyi kezeléséhez, a klímasemleges gazdaság eléréséhez kíván hozzájárulni. A ZIKOP több újdonsággal is bővül, ilyenek például a körforgásos gazdaság, a

vízveszteség csökkentés, a zöld és kék infrastruktúrák, a helyi energiaközösségek vagy az ún. igazságos átmenet.

Komló Város fejlesztési elképzeléseinek megvalósításához az önkormányzatok számára legkönnyebben elérhető forrást a **Versenyképes Magyarország Operatív Program** (továbbiakban VMOP) keretei jelentik. A VMOP elsődleges célja a térségi, decentralizált gazdaságfejlesztés, ezáltal a foglalkoztatás növelése. Valamennyi prioritása, intézkedése közvetlenül vagy közvetetten hozzájárul ehhez a célhoz. A VMOP elsősorban az önkormányzatok fejlesztéseihez biztosít forrásokat, az önkormányzatok gazdaságfejlesztési és azzal összefüggő város- és településfejlesztési akcióit támogatja.

A VMOP mellett, a további tervezett ágazati operatív programok is jelentős, az önkormányzati szféra számára is nyitott forráskeretekkel rendelkeznek. Ezek közül az egyik legfontosabb, a **Zöld Infrastruktúra és Klímavédelmi Operatív Program** (továbbiakban ZIKOP), amely több komlói fejlesztés megvalósításának forrását is jelentheti. Továbbá a fentiekhez hasonló támogatói forrás az Igazságos Átmenet és a Zóna Program.

3.2 A célok elérését szolgáló konkrét intézkedések

A stratégiai dokumentumokban meghatározott célok eléréséhez számos fejlesztési projekt megvalósítása szükséges. A Gazdaságfejlesztési Stratégia a célok és részcélok meghatározásán túl a megfelelő eszközöket, konkrét projekteket is hozzájuk rendel, megjelölve azok finanszírozási lehetőségeit is. Tekintettel arra, hogy jelen gazdasági program összeállításakor csupán a 2021-2027 Európai Uniós programidőszak operatív programjainak tervezete ismert, így jelenleg nincs lehetőség az önkormányzati fejlesztési igények és az egyes programokon belüli prioritási tengelyek részletes illeszkedését vizsgálni.

A tervezett operatív programok leírását tekintve feltételezhető, hogy az önkormányzatok által tervezett fejlesztések fő finanszírozási a forrása Versenyképes Magyarország Operatív Program lesz.

A 3. táblázat szemlélteti részletesen Komló Város fejlesztési elképzeléseit a 2021-2027-es fejlesztési időszakra vonatkozóan. A táblázatban a projektek részletesebb bemutatásán túl minden esetben megjelölésre került annak az operatív programnak a vonatkozó intézkedése, amelyhez a projekt illeszkedik, amelynek keretében forrásszerzési lehetőségek nyílhatnak.

3. táblázat: A 2021-2027-es időszakban megvalósítani tervezett Önkormányzati projektek összefoglaló táblázata

Projektötlet neve	Projekt beruházási költsége	Projektgazda neve	Település	Járás	Megye	Projektötlet leírása
Napelemes rendszer telepítése a komlói Szilvási bölcsőde épületén	6 000 000 Ft	Komló Város Önkormányzata	Komló	Komlói	Baranya	A napelemes rendszer telepítése az bölcsőde későbbi fenntartása során jelentős költségmegtakarítást eredményezne a település számára.
Napelemes rendszer telepítése a Mecsekjánosi óvoda épületén	6 000 000 Ft	Komló Város Önkormányzata	Komló	Komlói	Baranya	A napelemes rendszer telepítése az óvoda későbbi fenntartása során jelentős költségmegtakarítást eredményezne a település számára.
Napelemes rendszer telepítése a komlói Szent Borbála otthon Jó szerencsét utcai telephelyén	8 000 000 Ft	Komló Város Önkormányzata	Komló	Komlói	Baranya	A napelemes rendszer telepítése az idősotthon későbbi fenntartása során jelentős költségmegtakarítást eredményezne a település számára.
Napelemes rendszer telepítése a komlói Szent Borbála otthon Liliom utcai telephelyén	10 000 000 Ft	Komló Város Önkormányzata	Komló	Komlói	Baranya	A napelemes rendszer telepítése az idősotthon későbbi fenntartása során jelentős költségmegtakarítást eredményezne a település számára.
Parkoló helyek bővítése a Körtvélyesi városrészben	20 000 000 Ft	Komló Város Önkormányzata	Komló	Komlói	Baranya	A legújabb városrészünk egyre népszerűbb a lakást vásárolni szándékozok körében. A tisztán panel technológiával épült lakótelep tervezése során (1982) nem gondoltak a motorizáció ilyen mértékű fejlődésére ezért a parkoló helyek hiány jelenti a legnagyobb problémát a lakótelepen.
Játszótér fejlesztési program	130 000 000 Ft	Komló Város Önkormányzata	Komló	Komlói	Baranya	A gyerekek kulturált közterület időtöltésének fejlesztésére ebben a nehéz időszakban kell felkészülni. Korszerű játékok vásárlásával a meglévő játszótereket bővíteni és újat létrehozni kívánunk ebből a támogatásból.
Önkormányzati bérlakás építés befejezése, munkásszálló építése	550 000 000 Ft	Komló Város Önkormányzata	Komló	Komlói	Baranya	A korábban óvodaként használt épületet az önkormányzat a közmunka programban elkezdte átalakítani, bővíteni. A közmunka program csökkenése miatt sajnos saját forrásból a munkát folytatni nem tudtuk ezért már három éve áll. Az épület szerkezetkész állapotban van. A teljes befejezéshez van szükség

						erre a forrásra. A 6 db lakást szakemberek részére kívánjuk bérbe adni.
Komló város ellátatlan területeinek szennyvízelvezetése	60 000 000 Ft	Komló Város Önkormányzata	Komló	Komlói	Baranya	A Komló-Zobákpuszta városrész szennyvízelvezetésének kiépítése.
Komló Város területén ifjúsági-tér kialakítása	60 000 000 Ft	Komló Város Önkormányzata	Komló	Komlói	Baranya	A település központjában található, jelenleg a fiatalok számára közkedvelt tér innovatív fejlesztése.
Arany János utca felújítása	60 000 000 Ft	Komló Város Önkormányzata	Komló	Komlói	Baranya	A kenderföldi városrész egyik zsákutcájában a parkoló felületek gyephézagos burkolattal való kialakítását, a teljes út és járda felületek egyidejű megújítása mellett kell elvégezni. Néhány helyen a csapadék csatorna javítása szükséges.
Nagy László utca felújítása	80 000 000 Ft	Komló Város Önkormányzata	Komló	Komlói	Baranya	A környék utcái a zöldváros programnak és az egyedi kormányzati támogatásoknak köszönhetően megújultak. Egy tömbházas sűrűn lakott terület gyalogos ás gépjármű közlekedésre alkalmas területeit kell újjáépíteni úgy, hogy egyidejűleg megújul a csapadékvíz, ivóvíz hálózat valamint a zúzalékos parkolókat gyephézagos parkolók váltják fel.
A 13-15. századi országosan védett gótikus templomrom környezetének turisztikai célú fejlesztése	100 000 000 Ft	Komló Város Önkormányzata	Komló	Komlói	Baranya	A 13-15. századi gótikus templomrom környezetének turisztikai célú fejlesztése: a megmaradt épületrészek restaurálása, pihenőhelyek kialakítása és a megközelítés lehetőségének biztosítása.
Újtelepi utak felújítása	200 000 000 Ft	Komló Város Önkormányzata	Komló	Komlói	Baranya	Az első komlói bányászkolónia lakások lassan 100 éve épültek a szűk domboldalon. A beépítést támfalrendszerrel oldották meg ebből is adódnak a szűk utcák. A vízvezeték hálózat még eternit csőből készült és cserére szorul. Az utcákban az összközmű kiépítés biztosított. Az önkormányzati tulajdonú víziközmű cseréje és az úthálózat teljes felújítása valósulhatna meg.
A komlói arborétum ökoturisztikai fejlesztése	200 000 000 Ft	Komló Város Önkormányzata	Komló	Komlói	Baranya	A település belterületén található, jelenleg részben kihasznált arborétum területén a szabadidős tevékenység, illetve lehetőségek kialakítása és fejlesztése.
A komlói belváros keleti részének megújítása (Zengő áruház és környéke)	300 000 000 Ft	Komló Város Önkormányzata	Komló	Komlói	Baranya	A település belvárosában található Zengő áruház és környezetének megújítása: meglévő köztér, gépjármű parkoló és zöldfelületek fejlesztése.

Városi szinten a parkolóhelyek bővítése	50 000 000	Komló Város Önkormányzata	Komló	Komlói	Baranya	A település teljes területén állandóak a parkolási problémák, így azok megoldásaként szükséges a város több pontján a meglévő gépjármű parkolóhelyek bővítése.
Lakótelkek elő-közművesítése	500 000 000	Komló Város Önkormányzata	Komló	Komlói	Baranya	A település területén szükséges új lakótelkek kijelölése és azok elő-közművesítése.
Komló - Zrínyi tér rehabilitációja	300 000 000 Ft	Komló Város Önkormányzata	Komló	Komlói	Baranya	A település kenderföldi városrészén található Zrínyi tér korszerűsítése: útburkolatok, járdaburkolatok, zöldfelületek megújítása.
A Komló 48-as tér teljes rekonstrukciójának megvalósítása	300 000 000 Ft	Komló Város Önkormányzata	Komló	Komlói	Baranya	A CLLD pályázat kapcsán készült el a 48-as tér teljes rehabilitációjának terve. A tervezői költségbecslés alapján nincs elegendő forrás a munkák maradéktalan elvégzéséhez. Ez a műszaki tartalom a színház előtti terület multifunkcionális térré való átalakítását tartalmazza. Szervesen illeszkedik a már elnyert "Kaptár" programhoz annak egy közterületi lábát jelent.
A Komlói Bányász Sport Klub területének komplett fejlesztése	400 000 000 Ft	Komló Város Önkormányzata	Komló	Komlói	Baranya	A KBSK főépületének belső felújítása, a futófolyosó komplett belső felújítása/átalakítása, a sportpályához tartozó lelátó korszerűsítése és a még korszerűsítetlen pályák felújítása.
Kerékpárút kialakítása Komló várostól Hosszúhetény településig	400 000 000 Ft	Komló Város Önkormányzata	Komló	Komlói	Baranya	A korábbi fejlesztési programidőszakban már kialakított kerékpárút folytatásának kialakítása.
Komló - Sikonda településrész turisztikai célú fejlesztése	400 000 000 Ft	Komló Város Önkormányzata	Komló	Komlói	Baranya	Turisztikai szempontból meghatározó Sikonda településrész fejlesztése, amelynek során a meglévő tóparti sétány és környezetének megújítása történne meg: sétányok, parkolóhelyek, pihenőhelyek, horgászhelyek, játszótér, futópálya kialakításával, kilátó építésével.
A rozsdaövezet megközelítését szolgáló infrastruktúra fejlesztés: becsült bekerülési költség	400 000 000 Ft	Komló Város Önkormányzata	Komló	Komlói	Baranya	A volt Zobáki bányaterület jöhet szóba ehhez a fejlesztéshez mivel az önkormányzat tulajdonában lévő zöldmezős területek feltárásra kerültek és fogyóban vannak. A munkahelyteremtésre nagyobb cégek fogadására alkalmas a terület, azonban a megközelítésen át a meglévő infrastruktúra állapotáig minden felújításra szorul. A program kapcsán az ivóvíz, szennyvíz, az elektromos hálózat felújítása a gyalogos és közúti infrastruktúra a tömegközlekedési eszközökkel együtt megújulna.

Komló - Zobák bánya területeinek fejlesztése	500 000 000 Ft	Komló Város Önkormányzata	Komló	Komlói	Baranya	A korábbi Zobák bánya fennmaradt épületeinek vállalkozási fejlesztési célú korszerűsítése.
Komló belvárosának komplex fejlesztése	500 000 000 Ft	Komló Város Önkormányzata	Komló	Komlói	Baranya	A települést átszelő 3872/1 helyrajzi számú Kossuth Lajos utca környezetének fejlesztése: a "Csille sor" főutca járdaburkolatának, zöldfelületeinek korszerűsítése és a területhez kapcsolódó Bányász park rehabilitációja.
Komló Város Önkormányzat Városgondnokságának épületenergetikai korszerűsítése	600 000 000 Ft	Komló Város Önkormányzata	Komló	Komlói	Baranya	Komló Város Önkormányzat Városgondnoksága település működésében és fenntartásában meghatározó szerepet tölt be. Az intézmény székhelye és egyben telephelye elhanyagolt állapotú. A projekt keretében megvalósításra kerülne az épület energetikai korszerűsítése: nyílászárócsere, szigetelés, napelemes rendszer telepítése, belső felújítások, amelyek a későbbi fenntartás során jelentős költségmegtakarítást jelentenének a település számára.
Vállalkozóház kialakításának érdekében a volt Nagy László Gimnázium épületének korszerűsítése	600 000 000 Ft	Komló Város Önkormányzata	Komló	Komlói	Baranya	A Komló Város Önkormányzat tulajdonában lévő volt gimnáziumi épület korszerűsítése, amely meglévő kialakításából adódóan kiválóan alkalmas egy többszereplős vállalkozó ház kialakítására, ezzel segítve a településen működő cégek telephely-hiányát.
Komló - Szilvás városrész rehabilitációja	800 000 000 Ft	Komló Város Önkormányzata	Komló	Komlói	Baranya	A Szilvási városrész központi területének fejlesztése. A kijelölt területen orvosi rendelő, posta, patika, játszótér, autóbusz-megálló és üzletek találhatóak, amelyek látogatottsága jelentős, azonban a kapcsolódó burkolatok és zöldfelülete állapota jelentősen elavult. A területen található, jelenleg részben kihasználatlan pavilonsor a tervezett fejlesztés keretében a helyi kreatív - kézműves szakemberek számára inkubátor házként szolgálhatna, ezzel segítve a szakemberek gazdasági érvényre jutását és kihasználva az üres álló önkormányzati tulajdonú ingatlanokat.
Komló-Körtvélyes leromlott településrész fejlesztése	900 000 000 Ft	Komló Város Önkormányzata	Komló	Komlói	Baranya	A Komló-Körtvélyes városrész útburkolatainak, járdáinak, zöldfelületeinek és részben vagy egészében önkormányzati tulajdonú ingatlanok korszerűsítése.

A Komló város helyi közösségi közlekedésének fejlesztése	900 000 000 Ft	Komló Város Önkormányzata	Komló	Komlói	Baranya	A településen működő helyi tömegközlekedéssel érintett útvonalak útburkolatának korszerűsítése és a kapcsolódó utas várók fejlesztése.
A Komló Közös Önkormányzati Hivatal környezetének - az Eszperantó tér komplex rehabilitációja	900 000 000 Ft	Komló Város Önkormányzata	Komló	Komlói	Baranya	A településen átmenő vasúti forgalom régóta várt, a Mecsekjánosi településrészbe történő kitelepítését követően a belvárosban értékes területek szabadulnak fel, amelyek helyére új egy korszerű rekreációs tér kialakítása tervezett.
A vasút nélküli belváros létrehozása	1 500 000 000Ft	Komló Város Önkormányzata	Komló	Komlói	Baranya	A települést átszelő vasútvonal és a kapcsolódó pályaudvar áttelepítése agglomerációba. A felszabadult értékes területeken egy fejlődő belváros kialakítása. A beruházás elengedhetetlen része a kapcsolódó MÁV területek megvásárlása.
Gazdaságélénkítési céllal ingatlanvásárlás	500 000 000 Ft	Komló Város Önkormányzata	Komló	Komlói	Baranya	Gazdaságélénkítési céllal idegen tulajdonú ingatlanok vásárlása (Zobák, Béta, Altáró)
Rekreációs park kialakítása	100 000 000 Ft	Komló Város Önkormányzata	Komló	Komlói	Baranya	A Juhász Gyula utcában a Szabadidő park és vállalkozók háza környezetében rekreációs park kialakítása (pumpa pálya, görpak, kerékpárpálya, erdei tornapálya kialakítása)
Egyéb infrastrukturális fejlesztések megvalósítása	100 000 000 Ft	Komló Város Önkormányzata	Komló	Komlói	Baranya	Szélessávú internet ellátás fejlesztése.

Forrás: A szerző készítése

4. táblázat: A 2021-27-es időszakban megvalósítani tervezett Önkormányzati projektek és a célrendszer kapcsolata

Átfogó cél	**MODERN EURÓPAI KISVÁROS A MECSEK SZÍVÉBEN**															
Tematikus célok	1. GAZDASÁGI VERSENYKÉPESSÉG NÖVELÉSE (G)				2. TÁRSADALMI KOHÉZIÓ ÉS A HELYI IDENTITÁS MEGERŐSÍTÉSE, NÉPESSÉG MEGTARTÁSA (T)								3. HELYI TERMÉSZETI ÉS ÉPÍTETT ÖRÖKSÉG MEGŐRZÉSE ÉS FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSE (K)			
Részcélok / projektelképzelések	tőkevonzó képesség javítása (G1)	perifériku közlekedési helyzet csökkentése (G2)	turisztikai kínálat és infrastruktúra fejlesztése (G3)	közfeladat-ellátás költséghatékonyságának javítása (G4)	munkahelyteremtés (T1)	az elvándorlási folyamat megállítása (T2)	ifjúság helyben maradásának elősegítése, tudatos ifjúsági koncepció megvalósítása (T3)	magas színvonalú oktatási rendszer kialakítása (T4)	perifériális településrészek speciális problémáinak megoldása (T5)	szolgáltatások fejlesztésének elősegítése, közszolgáltatások színvonalának emelése (e-önkormányzat) (T6)	társadalmi élet aktivizálása (T7)	közbiztonság javítása (T8)	természeti területek védelme (K1)	környezeti ártalmak csökkentése (K2)	barnamezős területek rehabilitálása (K3)	építészeti emlékek megőrzése (K4)
Napelemes rendszer telepítése a komlói Szilvási bölcsőde épületén				√	√				√					√	√	
Napelemes rendszer telepítése a Mecsekjánosi óvoda épületén	√				√											
Napelemes rendszer telepítése a komlói Szent Borbála otthon	√	√			√				√					√	√	

Átfogó cél	MODERN EURÓPAI KISVÁROS A MECSEK SZÍVÉBEN															
Tematikus célok	1. GAZDASÁGI VERSENYKÉPESSÉG NÖVELÉSE (G)				2. TÁRSADALMI KOHÉZIÓ ÉS A HELYI IDENTITÁS MEGERŐSÍTÉSE, NÉPESSÉG MEGTARTÁSA (T)								3. HELYI TERMÉSZETI ÉS ÉPÍTETT ÖRÖKSÉG MEGŐRZÉSE ÉS FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSE (K)			
Részcélok / projektelképzelések	tőkevonzó képesség javítása (G1)	perifériku s közlekedési helyzet csökkentése (G2)	turisztikai kínálat és infrastruktúra fejlesztése (G3)	közfeladat-ellátás költséghatékonyságának javítása (G4)	munkahelyteremtés (T1)	az elvándorlási folyamat megállítása (T2)	ifjúság helyben maradásának elősegítése, tudatos ifjúsági koncepció megvalósítása (T3)	magas színvonalú oktatási rendszer kialakítása (T4)	perifériális településrészek speciális problémáinak megoldása (T5)	szolgáltatások fejlesztésének elősegítése, közszolgáltatások színvonalának emelése (e-önkormányzat) (T6)	társadalmi élet aktivizálása (T7)	közbiztonság javítása (T8)	természeti területek védelme (K1)	környezeti ártalmak csökkentése (K2)	barnamezős területek rehabilitálása (K3)	építészeti emlékek megőrzése (K4)
Jó szerencsét utcai telephelyén																
Napelemes rendszer telepítése a komlói Szent Borbála otthon Liliom utcai telephelyén	√				√									√		√
Parkoló helyek bővítése a Körtvélyesi városrészben														√		
Játszótér fejlesztési program										√		√	√	√		√

Átfogó cél	MODERN EURÓPAI KISVÁROS A MECSEK SZÍVÉBEN															
Tematikus célok	1. GAZDASÁGI VERSENYKÉPESSÉG NÖVELÉSE (G)				2. TÁRSADALMI KOHÉZIÓ ÉS A HELYI IDENTITÁS MEGERŐSÍTÉSE, NÉPESSÉG MEGTARTÁSA (T)								3. HELYI TERMÉSZETI ÉS ÉPÍTETT ÖRÖKSÉG MEGŐRZÉSE ÉS FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSE (K)			
Részcélok / projektelképzelések	tőkevonzó képesség javítása (G1)	perifériku s közlekedési helyzet csökkentése (G2)	turisztikai kínálat és infrastruktúra fejlesztése (G3)	közfeladat-ellátás költséghatékonyságának javítása (G4)	munkahelyteremtés (T1)	az elvándorlási folyamat megállítása (T2)	ifjúság helyben maradásának elősegítése, tudatos ifjúsági koncepció megvalósítása (T3)	magas színvonalú oktatási rendszer kialakítása (T4)	perifériális településrészek speciális problémáinak megoldása (T5)	szolgáltatások fejlesztésének elősegítése, közszolgáltatások színvonalának emelése (e-önkormányzat) (T6)	társadalmi élet aktivizálása (T7)	közbiztonság javítása (T8)	természeti területek védelme (K1)	környezeti ártalmak csökkentése (K2)	barnamezős területek rehabilitálása (K3)	építészeti emlékek megőrzése (K4)
Önkormányzati bérlakás építés befejezése		√	√		√								√			
Komló város ellátatlan területeinek szennyvízelvezetése		√		√						√				√		
Komló Város területén ifjúsági-tér kialakítása				√						√				√		

Átfogó cél	MODERN EURÓPAI KISVÁROS A MECSEK SZÍVÉBEN															
Tematikus célok	1. GAZDASÁGI VERSENYKÉPESSÉG NÖVELÉSE (G)				2. TÁRSADALMI KOHÉZIÓ ÉS A HELYI IDENTITÁS MEGERŐSÍTÉSE, NÉPESSÉG MEGTARTÁSA (T)								3. HELYI TERMÉSZETI ÉS ÉPÍTETT ÖRÖKSÉG MEGŐRZÉSE ÉS FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSE (K)			
Részcélok / projektelképzelések	tőkevonzó képesség javítása (G1)	perifériku s közlekedési helyzet csökkentése (G2)	turisztikai kínálat és infrastruktúra fejlesztése (G3)	közfeladat-ellátás költséghatékonyságának javítása (G4)	munkahelyteremtés (T1)	az elvándorlási folyamat megállítása (T2)	ifjúság helyben maradásának elősegítése, tudatos ifjúsági koncepció megvalósítása (T3)	magas színvonalú oktatási rendszer kialakítása (T4)	perifériális településrészek speciális problémáinak megoldása (T5)	szolgáltatások fejlesztésének elősegítése, közszolgáltatások színvonalának emelése (e-önkormányzat) (T6)	társadalmi élet aktivizálása (T7)	közbiztonság javítása (T8)	természeti területek védelme (K1)	környezeti ártalmak csökkentése (K2)	barnamezős területek rehabilitálása (K3)	építészeti emlékek megőrzése (K4)
Arany János utca felújítása				√				√		√				√		
Nagy László utca felújítása										√				√		√
A 13-15. századi országosan védett gótikus templomrom környezetének turisztikai célú fejlesztése						√			√	√	√	√		√	√	√

Átfogó cél	MODERN EURÓPAI KISVÁROS A MECSEK SZÍVÉBEN															
Tematikus célok	1. GAZDASÁGI VERSENYKÉPESSÉG NÖVELÉSE (G)				2. TÁRSADALMI KOHÉZIÓ ÉS A HELYI IDENTITÁS MEGERŐSÍTÉSE, NÉPESSÉG MEGTARTÁSA (T)								3. HELYI TERMÉSZETI ÉS ÉPÍTETT ÖRÖKSÉG MEGŐRZÉSE ÉS FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSE (K)			
Részcélok / projektelképzelések	tőkevonzó képesség javítása (G1)	perifériku s közlekedési helyzet csökkentése (G2)	turisztikai kínálat és infrastruktúra fejlesztése (G3)	közfeladat-ellátás költséghatékonyságának javítása (G4)	munkahelyteremtés (T1)	az elvándorlási folyamat megállítása (T2)	ifjúság helyben maradásának elősegítése, tudatos ifjúsági koncepció megvalósítása (T3)	magas színvonalú oktatási rendszer kialakítása (T4)	perifériális településrészek speciális problémáinak megoldása (T5)	szolgáltatások fejlesztésének elősegítése, közszolgáltatások színvonalának emelése (e-önkormányzat) (T6)	társadalmi élet aktivizálása (T7)	közbiztonság javítása (T8)	természeti területek védelme (K1)	környezeti ártalmak csökkentése (K2)	barnamezős területek rehabilitálása (K3)	építészeti emlékek megőrzése (K4)
Újtelepi utak felújítása						√			√	√	√	√		√	√	√
A komlói arborétum ökoturisztikai fejlesztése						√			√	√	√	√		√	√	√
A komlói belváros keleti részének megújítása (Zengő áruház és környéke)						√					√	√				
Komló - Zrínyi tér rehabilitációja						√	√				√					

Átfogó cél	MODERN EURÓPAI KISVÁROS A MECSEK SZÍVÉBEN															
Tematikus célok	1. GAZDASÁGI VERSENYKÉPESSÉG NÖVELÉSE (G)				2. TÁRSADALMI KOHÉZIÓ ÉS A HELYI IDENTITÁS MEGERŐSÍTÉSE, NÉPESSÉG MEGTARTÁSA (T)								3. HELYI TERMÉSZETI ÉS ÉPÍTETT ÖRÖKSÉG MEGŐRZÉSE ÉS FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSE (K)			
Részcélok / projektelképzelések	tőkevonzó képesség javítása (G1)	perifériku̇s közlekedési helyzet csökkentése (G2)	turisztikai kínálat és infrastruktúra fejlesztése (G3)	közfeladat-ellátás költséghatékonyságának javítása (G4)	munkahelyteremtés (T1)	az elvándorlási folyamat megállítása (T2)	ifjúság helyben maradásának elősegítése, tudatos ifjúsági koncepció megvalósítása (T3)	magas színvonalú oktatási rendszer kialakítása (T4)	perifériális településrészek speciális problémáinak megoldása (T5)	szolgáltatások fejlesztésének elősegítése, közszolgáltatások színvonalának emelése (e-önkormányzat) (T6)	társadalmi élet aktivizálása (T7)	közbiztonság javítása (T8)	természeti területek védelme (K1)	környezeti ártalmak csökkentése (K2)	barnamezős területek rehabilitálása (K3)	építészeti emlékek megőrzése (K4)
A Komló 48-as tér teljes rekonstrukciójának megvalósítása										√			√	√		
A Komlói Bányász Sport Klub területének komplett fejlesztése										√						
Kerékpárút kialakítása Komló várostól Hosszúhetény településig				√										√		

Átfogó cél	MODERN EURÓPAI KISVÁROS A MECSEK SZÍVÉBEN															
Tematikus célok	1. GAZDASÁGI VERSENYKÉPESSÉG NÖVELÉSE (G)				2. TÁRSADALMI KOHÉZIÓ ÉS A HELYI IDENTITÁS MEGERŐSÍTÉSE, NÉPESSÉG MEGTARTÁSA (T)								3. HELYI TERMÉSZETI ÉS ÉPÍTETT ÖRÖKSÉG MEGŐRZÉSE ÉS FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSE (K)			
Részcélok / projektelképzelések	tőkevonzó képesség javítása (G1)	perifériku s közlekedési helyzet csökkentése (G2)	turisztikai kínálat és infrastruktúra fejlesztése (G3)	közfeladat-ellátás költséghatékonyságának javítása (G4)	munkahelyteremtés (T1)	az elvándorlási folyamat megállítása (T2)	ifjúság helyben maradásának elősegítése, tudatos ifjúsági koncepció megvalósítása (T3)	magas színvonalú oktatási rendszer kialakítása (T4)	perifériális településrészek speciális problémáinak megoldása (T5)	szolgáltatások fejlesztésének elősegítése, közszolgáltatások színvonalának emelése (e-önkormányzat) (T6)	társadalmi élet aktivizálása (T7)	közbiztonság javítása (T8)	természeti területek védelme (K1)	környezeti ártalmak csökkentése (K2)	barnamezős területek rehabilitálása (K3)	építészeti emlékek megőrzése (K4)
Komló - Sikonda településrész turisztikai célú fejlesztése				√										√		
A rozsdaövezet megközelítését szolgáló infrastruktúra fejlesztés: becsült bekerülési költség				√						√		√		√		
Komló - Zobák bánya területeinek fejlesztése				√						√				√		

Átfogó cél	MODERN EURÓPAI KISVÁROS A MECSEK SZÍVÉBEN															
Tematikus célok	1. GAZDASÁGI VERSENYKÉPESSÉG NÖVELÉSE (G)				2. TÁRSADALMI KOHÉZIÓ ÉS A HELYI IDENTITÁS MEGERŐSÍTÉSE, NÉPESSÉG MEGTARTÁSA (T)								3. HELYI TERMÉSZETI ÉS ÉPÍTETT ÖRÖKSÉG MEGŐRZÉSE ÉS FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSE (K)			
Részcélok / projektelképzelések	tőkevonzó képesség javítása (G1)	perifériku s közlekedési helyzet csökkentése (G2)	turisztikai kínálat és infrastruktúra fejlesztése (G3)	közfeladat-ellátás költséghatékonyságának javítása (G4)	munkahelyteremtés (T1)	az elvándorlási folyamat megállítása (T2)	ifjúság helyben maradásának elősegítése, tudatos ifjúsági koncepció megvalósítása (T3)	magas színvonalú oktatási rendszer kialakítása (T4)	perifériális településrészek speciális problémáinak megoldása (T5)	szolgáltatások fejlesztésének elősegítése, közszolgáltatások színvonalának emelése (e-önkormányzat) (T6)	társadalmi élet aktivizálása (T7)	közbiztonság javítása (T8)	természeti területek védelme (K1)	környezeti ártalmak csökkentése (K2)	barnamezős területek rehabilitálása (K3)	építészeti emlékek megőrzése (K4)
Komló belvárosának komplex fejlesztése			√		√		√									
Komló Város Önkormányzat Városgondnokságának épületenergetikai korszerűsítése			√		√											
Vállalkozóház kialakításának érdekében a volt Nagy László Gimnázium épületének korszerűsítése			√		√											

Átfogó cél	MODERN EURÓPAI KISVÁROS A MECSEK SZÍVÉBEN															
Tematikus célok	1. GAZDASÁGI VERSENYKÉPESSÉG NÖVELÉSE (G)				2. TÁRSADALMI KOHÉZIÓ ÉS A HELYI IDENTITÁS MEGERŐSÍTÉSE, NÉPESSÉG MEGTARTÁSA (T)								3. HELYI TERMÉSZETI ÉS ÉPÍTETT ÖRÖKSÉG MEGŐRZÉSE ÉS FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSE (K)			
Részcélok / projektelképzelések	tőkevonzó képesség javítása (G1)	perifériku s közlekedési helyzet csökkentése (G2)	turisztikai kínálat és infrastruktúra fejlesztése (G3)	közfeladat-ellátás költséghatékonyságának javítása (G4)	munkahelyteremtés (T1)	az elvándorlási folyamat megállítása (T2)	ifjúság helyben maradásának elősegítése, tudatos ifjúsági koncepció megvalósítása (T3)	magas színvonalú oktatási rendszer kialakítása (T4)	perifériális településrészek speciális problémáinak megoldása (T5)	szolgáltatások fejlesztésének elősegítése, közszolgáltatások színvonalának emelése (e-önkormányzat) (T6)	társadalmi élet aktivizálása (T7)	közbiztonság javítása (T8)	természeti területek védelme (K1)	környezeti ártalmak csökkentése (K2)	barnamezős területek rehabilitálása (K3)	építészeti emlékek megőrzése (K4)
Komló - Szilvás városrész rehabilitációja										√				√		
Komló-Körtvélyes leromlott településrész fejlesztése		√								√				√		
A Komló város helyi közösségi közlekedésének fejlesztése				√												

Átfogó cél	MODERN EURÓPAI KISVÁROS A MECSEK SZÍVÉBEN															
Tematikus célok	1. GAZDASÁGI VERSENYKÉPESSÉG NÖVELÉSE (G)				2. TÁRSADALMI KOHÉZIÓ ÉS A HELYI IDENTITÁS MEGERŐSÍTÉSE, NÉPESSÉG MEGTARTÁSA (T)								3. HELYI TERMÉSZETI ÉS ÉPÍTETT ÖRÖKSÉG MEGŐRZÉSE ÉS FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSE (K)			
Részcélok / projektelképzelések	tőkevonzó képesség javítása (G1)	perifériku közlekedési helyzet csökkentése (G2)	turisztikai kínálat és infrastruktúra fejlesztése (G3)	közfeladat-ellátás költséghatékonyságának javítása (G4)	munkahelyteremtés (T1)	az elvándorlási folyamat megállítása (T2)	ifjúság helyben maradásának elősegítése, tudatos ifjúsági koncepció megvalósítása (T3)	magas színvonalú oktatási rendszer kialakítása (T4)	perifériális településrészek speciális problémáinak megoldása (T5)	szolgáltatások fejlesztésének elősegítése, közszolgáltatások színvonalának emelése (e-önkormányzat) (T6)	társadalmi élet aktivizálása (T7)	közbiztonság javítása (T8)	természeti területek védelme (K1)	környezeti ártalmak csökkentése (K2)	barnamezős területek rehabilitálása (K3)	építészeti emlékek megőrzése (K4)
A Komló Közös Önkormányzati Hivatal környezetének - az Eszperantó tér komplex rehabilitációja							√									
A vasút nélküli belváros létrehozása			√			√	√			√				√		

Forrás: A szerző készítése